

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

HOTĂRÂREA NR. 212

privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța

Consiliul Județean Constanța întrunit în ședința din 29. 10. 2015;

Văzând:

- Expunerea de motive a Vicepreședintelui Consiliului Județean Constanța;
- Raportul Direcției Cultură, Sport, Turism și Sănătate;
- Raportul Direcției Generale de Administrație Publică și Juridică;
- Raportul Comisiei de specialitate pentru Cultură, Învățământ, Sănătate și Sport;
- Raportul Comisiei de specialitate pentru Administrație publică, juridică, apărarea ordinii publice și protecție socială;

Luând în considerare art.32 alin (1), lit. a) și art. 33 alin. (1) din OUG nr. 189 / 2008 privind managementul instituțiilor de cultură, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul art.91, alin (1) lit.a), lit.f) și art. 97 din Legea nr.215/2001 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare.

HOTĂRĂȘTE :

Art.1 Se aprobă rezultatul final al concursului de proiecte de management pentru ocuparea postului de director de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța, conform anexei 1, parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2 Se aprobă Proiectul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța, conform anexei nr. 2, parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.3 Durata pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța este de 5 ani.

Art.4 Se împuternicește Vicepreședintele Consiliului Județean Constanța să semneze contractul de management și anexele acestuia.

Art.5 Doamna Apostoleanu Corina Mihaela va beneficia de toate drepturile prevăzute de lege.

Art.6 Se împuternicește Vicepreședintele Consiliului Județean Constanța să verifice, să controleze și să analizeze activitatea managerului și să ia toate măsurile legale ce se impun.

Art.7 Direcția Generală de Administrație Publică și Juridică va comunica prezenta hotărâre persoanelor interesate în vederea aducerii la îndeplinire.

Prezenta hotărâre a fost adoptată cu un număr de 35 voturi pentru, — voturi împotriva și — abțineri.

Constanța 29. 10. 2015

VICEPREȘEDINTE,

]

CONTRASEMNEAZĂ,

§

lui

1

Punctajul obținut de către doamna Apostoleanu Corina Mihaela la concursul de proiecte de management pentru ocuparea funcției de director la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța

ETAPA I	
Analiza raportului de activitate	10
ETAPA II	
Susținerea, în cadrul unui interviu, a proiectului	10
Rezultatul final	10

ANEXA NR. 2
la Hcyc nr. 212/29.10.2015

**CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „IOAN N. ROMAN” CONSTANȚA**

**PROIECT MANAGERIAL
2015-2020**

A. ANALIZA SOCIOCULTURALĂ A MEDIULUI ÎN CARE ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA INSTITUȚIA ȘI PROPUNERI PRIVIND EVOLUȚIA ACESTEIA ÎN SISTEMUL INSTITUȚIONAL EXISTENT

Rolul bibliotecii publice în societatea contemporană

Biblioteca și-a definit încă din zorii existenței sale misiunea de a stoca diferite tipuri de documente și materiale informative și de a le aduce la cunoștința publicului interesat. Fiind un sistem deschis, continuu perfectibil, biblioteca este, atât prin cantitatea de documente și informații pe care o deține, cât și prin capacitatea de a procesa și disemina aceste resurse, o instituție fundamentală a cunoașterii și a progresului, în societatea contemporană.

După cum este cunoscut, bibliotecile publice au un rol esențial, definit ca strategic, în Legea bibliotecilor, întrucât acestea sprijină educația permanentă, respectiv învățarea pe tot parcursul vieții, asigură accesul egal și neîngrădit la informație, precum și la toate documentele necesare informării, își aduc o contribuție importantă la dezvoltarea personalității utilizatorilor, fără vreo deosebire de statut social ori economic, vârstă, sex, apartenență politică, religie sau naționalitate. În era Internet-ului, bibliotecile publice dezvoltă servicii pentru comunitatea locală, dar, și la distanță, pentru comunitatea globală de utilizatori.

Documente importante emise de UNESCO, precum Manifestul Bibliotecii Publice, din anul 1994 consideră că: „Biblioteca publică, poarta locală de acces la cunoaștere, asigură condițiile necesare, de bază, pentru educația permanentă, formarea deprinderilor decizionale independente și dezvoltarea culturală a individului și grupurilor sociale”¹.

Biblioteca publică reprezintă, în fapt, o „forță activă în procesele de educație, cultură și informație, un agent esențial al bunăstării materiale și spirituale a fiecărui membru al societății”, arată în continuare documentul și astfel, se recomandă guvernelor naționale și administrațiilor locale să sprijine dezvoltarea bibliotecilor publice. Persoanele cu dizabilități, asistenții sociali, cei aflați în spitale sau penitenciare sunt menționați ca având egalitate de șanse la informare, în structurile infodocumentare. În aceeași măsură, este necesar să fie sprijinit dialogul cultural și diversitatea culturală, să fie adaptate serviciile la mediul urban și/sau rural, în timp ce perfecționarea profesională a bibliotecarilor are ca scop final acela de a răspunde cât se poate de bine solicitărilor de informare ale utilizatorilor.

La începutul anilor 2000, moment în care schimbările esențiale din bibliotecă, bazate pe instalarea definitivă a tehnologiei și a accesului deschis la resursele informaționale, Manifestul de la Oeiras² (Agenda Pulman pentru e-Europa. Documente adoptate la Conferința Pulman de la Oeiras, Portugalia, 13-14 martie 2003) arată că : „Bibliotecile publice activând cu serviciile de informare și muzeele trebuie :

1 <http://prolibro.wordpress.com/2008/03/30/iflaunesco-manifestul-bibliotecii-publice-1994/> [accesat 20 septembrie 2015]

2 <http://www.bnrm.md/docs/dd/int/22.pdf> [accesat la 20 septembrie 2015]

- să sprijine o societate civilă, democratică, slujind nevoile întregii comunități, să furnizeze acces deschis la toate culturile și cunoștințele și să combată excluderea prin a oferi oamenilor spații atractive și distractive;
- să urmărească necesitățile grupurilor speciale, ale persoanelor cu dizabilități, tinerilor, vârstnicilor, șomerilor, celor care trăiesc în mediul rural;
- să susțină lansarea serviciilor de e-guvernare, de e-sănătate, e-comerț, e-învățare
- să asigure accesul unic, obiectiv și prietenos la resursele electronice și instruirea privind folosirea acestora;
- să fie centre de educație permanentă;
- să ajute la combaterea *analfabetismului digital*, să ajute la crearea resurselor digitale accesibile pentru toți;
- să încurajeze ideea de comunitate locală, să acorde atenție diversității culturale, etnice, religioase, să participe la conservarea *Memoriei Comunitare*.

Acestor documente li se adaugă, în anul 2013, „Declarația de la Berlin privind Accesul Deschis la Cunoștințe în Științe Exacte și Științe Umaniste”³³, unde se subliniază că : „Internetul a schimbat în mod fundamental realitățile economice și practice ale diseminării cunoștințelor științifice și moștenirii culturale. Pentru prima dată, Internet-ul oferă acum șansa de a se constitui o reprezentare globală și interactivă a cunoștințelor umanității, inclusiv a moștenirii culturale și garantării accesului liber la nivel mondial”

Cu toate că *Declarația* menționează în mod special mediile universitare și de cercetare, ea se adresează practic tuturor tipurilor de biblioteci, întrucât accesul deschis trebuie să fie un deziderat general al structurilor infodocumentare, în acest început de secol 21.

Serviciul de Cercetare și Dezvoltare pentru Informații al Comunității Europene arată că bibliotecile trebuie să răspundă la următoarele întrebări bazate pe relația individului (sau grupului) cu societatea, cu grupul sau cu sine însuși :

- funcția de orientare socială (relația individ-societate)-necesitatea de informare a individului
- funcția de identificare socială (a individului, a grupului)-apartenență la anumite grupuri
- funcția contactului cu alt individ –compararea opiniilor
- funcția de autoafirmare (individ-sine)-recunoaștere socială și autorecunoaștere

Bibliotecile publice, împreună cu cele școlare, universitare, specializate sau de cercetare, au rolul de a sprijini utilizatorii să conștientizeze rolul informației și să îi încurajeze să o folosească în mod optim.

Un loc aparte în strategia egalizării șanselor în comunitate îl au persoanele cu nevoi speciale, persoanele cu dizabilități de orice tip, minoritățile etnice, categoriile defavorizate (de exemplu: șomeri, persoane cu venituri foarte mici etc.), pentru care biblioteca publică are responsabilități în plus, cu privire la democratizarea accesului la informație.

În acord cu Hotărârea Guvernului nr. 442 din 22 iulie 1994, privind finanțarea instituțiilor publice de cultură și artă de importanță județeană, ale municipiului București și locale, republicată în *Monitorul Oficial* nr. 40 din 12 martie 1997, **Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” din Constanța** devine instituție în subordinea Consiliului Județean Constanța. De asemenea, în cadrul sistemului național de biblioteci, Biblioteca Județeană Constanța funcționează conform cu Legea nr. 334/2002 - *Legea bibliotecilor* republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu *Regulamentul-cadru de organizare funcționare a bibliotecilor publice*, precum și cu întreaga legislație în vigoare, care privește acest tip de instituții de cultură.

³ http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/Declaratia_de_la_Berlin.pdf [accesat la 20 septembrie 2015]

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța se apropie de aniversarea a 85 de ani de existență (a fost fondată în anul 1931) și se prezintă astăzi ca o instituție de referință a spațiului dobrogean, deținând cel mai mare patrimoniu infodocumentar de tip enciclopedic din județ. Activitatea sa este orientată permanent spre diversificarea și modernizarea serviciilor dedicate utilizatorilor, fie că aceștia se află în proximitate sau la distanță. Prin natura resurselor infodocumentare, curente și retrospective, prin spațiile moderne și generoase de care dispune și, respectiv, oferta de acțiuni educative, formative, culturale și de petrecere a timpului liber, instituția bibliotecară publică a județului Constanța este unică în peisajul instituțiilor culturale.

a.1. instituții/organizații care se adresează aceleiași comunități

După revenirea Dobrogei la Statul Român (1878), necesitățile de dezvoltare economică, dar și culturală au determinat o racordare într-un timp scurt a ținutului dintre Dunăre și Mare la starea întregii țări. Școlile, biserica, așezămintele culturale, presa, în forme mai mult sau mai puțin structurate și instituționalizate, au evoluat în permanență, exprimând nevoile unei comunități care se integra tot mai accelerat spațiului național românesc.

Conservând, împreună cu instituția arhivelor și cu cea a muzeelor, un patrimoniu informațional și documentar uriaș, biblioteca face parte din categoria de *instituții ale memoriei*. Ea este în raporturi de colaborare cu toate instituțiile și organizațiile care se adresează comunității, în primul rând cu cele culturale, dar și cu celelalte, între care o colaborare privilegiată o are cu instituția școlară, prin rolul educațional al bibliotecii, rol complementar școlii, și pe care biblioteca îl extinde, prin serviciile și produsele sale informaționale adresate comunității, la dimensiunile învățării pe tot parcursul vieții.

Structura socioprofesională actuală a comunității din mediul în care biblioteca își desfășoară activitatea este complexă și diversificată, fiind reprezentată în principal de categoriile: copii, elevi, studenți, angajați în diferite instituții, întreprinderi, companii și firme, oameni de afaceri, persoane ce exercită profesii liberale, pensionari, șomeri.

Ca instituție de cultură, biblioteca își desfășoară activitatea, împreună cu alte instituții de profil, toate având misiunea de a promova, în forme specifice, valorile naționale și universale pe care le dețin, punându-le la dispoziția celor interesați : muzee, instituții ale spectacolului (teatre, operă, cinematografe), uniuni de creație literară și artistică, posturi locale de radio și televiziune. Desigur mediul este unul concurențial, dar instituția bibliotecară își are locul, rolul și misiunea bine determinate. Așa cum o definește legea specifică, ea este înainte de toate o structură infodocumentară, cu o ofertă de publicații de tip enciclopedic pe suport clasic și electronic, de produse și servicii calificate, ce se adresează întregii comunități. Chiar dacă noile media, și în special rețeaua Internet, constituie uneori alternative preferate, ele nu constituie o amenințare la adresa instituției bibliotecare, organism apt să organizeze, să structureze și să ierarhizeze pe criterii axiologice resursele informaționale, mediind o relație profesionistă între resursă și utilizator, iar oferta culturală este întotdeauna de calitate, având ca loc geometric cartea și lectura.

O succintă prezentare a colaborărilor Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța cu instituțiile locale, naționale sau organizații internaționale, se prezintă astfel:

Colaborări cu instituții de învățământ: Inspectoratul Școlar Județean Constanța, Casa Corpului Didactic Constanța, grădinițe, școli, licee și colegii, Universitatea „Ovidius” Constanța, Universitatea Maritimă, Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, Universitatea „Andrei Șaguna”, Centrul Universitar „Spiru Haret” Constanța etc (inclusiv cu bibliotecile acestor instituții de învățământ);

O colaborare deosebit de importantă este aceea cu Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, având în vedere apartenența ambelor instituții la categoria *instituții ale memoriei* și

complementaritatea activităților lor.

Colaborări cu instituții de cultură: muze -Muzeul Național de Istorie și Arheologie, Muzeul de Artă, Muzeul de Artă Populară, Complexul Muzeal de Științe ale Naturii, Muzeul Marinei Române, Muzeul Militar Național „Ferdinand I.Filiala Constanța, teatre Teatrul de Stat, Teatrul de Operă și Balet „Oleg Danovski”, Teatrul pentru Copii și Tineret „Căluțul de Mare”, Centrul Cultural Județean „Teodor T. Burada”, Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Dobrogea, Uniunea Artiștilor Plastici –Filiala Constanța, instituții media locale- presa scrisă, presa online, posturi de radio și de televiziune, e.g. „TV Neptun”, „Radio Neptun”, „Radio Sky”, „Radio Constanța”, „Digi 24”, „TV Litoral”, „Antena 3”, 101 știri.ro, Constanțeanul etc., organizații ale minorităților etnice- Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România – Filiala Constanța, Centrul Cultural Turc „Yunus Emre” , Forumul Democrat German – Filiala Constanța, Comunitatea „Ovidius” a Italianilor din Dobrogea, Comunitatea Rușilor-Lipoveni, filiala Constanța, Uniunea Armenilor din România-filiala Constanța etc, alte asociații și fundații, precum Asociația Română de Istorie a Presei (ARIP), Liga Femeilor-Filiala Constanța, Fundația „Estuar”, Asociația „Cultul Eroilor” etc.

Colaborări cu alte instituții: Centrul Regional de Formare, Consiliere și Mediere în Managementul Schimbării, Centrul Hispano-român „Coslada”, Agenția „Groove Hour”, Asociația EXCEDO, Asociația „Există viață după doliu”, Alianța Franceză, Institutul Național de Statistică, Arhiepiscopia Tomisului, Camera de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța, Direcția de Sănătate Publică Județeană Constanța, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dobrogea” al județului Constanța ONG „Mare Nostrum” Constanța, etc.

Colaborări cu instituții/organizații internaționale: Fundația Bill&Melinda Gates (în cadrul Programului Global Libraries), OMPI (Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale)

a.2. participarea instituției în / la alte programe / proiecte europene / internaționale

Cu toate că Biblioteca a aplicat în anii anteriori la proiecte transfrontaliere (de exemplu, cu Biblioteca „Kiril și Metodiu” – Sofia, Bulgaria, pentru editarea unui album al Dobrogei de Sud- 2009), europene (pentru digitizarea microfilmelor din colecțiile bibliotecii - 2006) și internaționale (prin Ambasada Japoniei, având ca efect dotarea cu echipament informatic - 2010), aplicațiile nu au fost eligibile.

a.3. cunoașterea activității instituției în/de către comunitatea beneficiară a acestora

Comunitatea care beneficiază de colecțiile, produsele și serviciile infodocumentare și culturale ale Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” este, în sens restrâns, comunitatea locală, Biblioteca îndeplinind, prin statutul ei, și funcția de bibliotecă publică municipală, fiind de altfel singura bibliotecă publică din municipiul Constanța. Activitatea ei a fost adusă la cunoștința beneficiarilor și promovată permanent prin modalități de-acum clasice, de la materiale de informare de tipul: afișe, pliante de prezentare (trei ediții de prezentare a Bibliotecii, cu text și în limbile engleză și franceză, pliantul Centrului de Informare Comunitară), ghiduri ale serviciilor (Ghidul Secției pentru copii), precum și o broșură de prezentare a colecției de carte veche.

Biblioteca a fost o prezență constantă în presă, în anul 2014. Aparițiile în rubricile culturale din presa cotidiană locală -în principal „Telegraf”, „Cuget liber”, „Observator de Constanța”- în presa online- „Constănțeanul”, „Mesager de Constanța”, „101 știri” și în revistele culturale „Ex Ponto”, „Tomisul cultural” „Agora” au fost monitorizate prin constituirea Mapei documentare anuale, ajunsă acum la vol. 15. În anul de referință 2014, au existat 74 de apariții, în presa scrisă locală și centrală, precum și în presa online. Acestea li se adaugă apariții la posturile locale de radio, („Radio Sky”, „Radio Constanța”) și în mai mult de 20 de emisiuni ale posturilor locale de televiziune („TV Neptun”, „TV Litoral”, „Antena 1”, „Digi TV”), pe parcursul anului 2015.

a.4. acțiuni întreprinse pentru îmbunătățirea promovării/activități de PR/de strategii media

A fost relansată editarea și distribuirea în comunitate a revistei semestriale *Biblion*, iar valorificarea și promovarea colecției de documente a Bibliotecii s-a făcut și prin comunicările științifice prezentate în cadrul conferințelor și simpoziunilor organizate la nivel local și național. Dar, prin accesul asigurat de noile tehnologii, biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” se adresează unei comunități virtual infinite. Tocmai de aceea există instrumente și modalități percutante de aducere la cunoștința tuturor celor interesați – actuali și potențiali – a activității, colecțiilor, produselor infodocumentare, a serviciilor și evenimentelor culturale, prin:

- pagina web a instituției (www.biblioteca.ct.ro), ca resursă pentru informații factuale și pentru accesarea catalogului on-line; se pot obține referințe online despre colecțiile Bibliotecii, servicii etc, prin intermediul serviciului „Întreabă bibliotecarul”. Intrarea în rețeaua de socializare Facebook a Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” a însemnat o sporire a numărului de utilizatori, având în vedere faptul că tinerii, respectiv elevii și studenții, se folosesc zi de zi de aceste canale de comunicare.

- publicarea revistei *Biblion* pe pagina web a bibliotecii;
- producerea și diseminarea, în format clasic și electronic, folosind toate canalele media, a mai multor mesaje, informații, materiale de prezentare a colecțiilor, serviciilor și a agendei culturale a Bibliotecii: ghiduri, pliante, afișe, buletine informative, spoturi etc.;
- prezența în școli și universități, la începutul anului de învățământ, cu oferta de documente, instrumente de informare și activități specifice în sprijinul *curriculei* școlare;
- organizarea de vizite la sediul bibliotecii, cu prezentarea valorilor documentare și a serviciilor către beneficiari, în cadrul *Zilei porților deschise*, ori de câte ori se solicită (clase de elevi, grupe de studenți, grupuri de turiști români sau străini, persoane particulare);
- organizarea activității „Noaptea bibliotecilor”, în colaborare cu Asociațiile bibliotecarilor s-a bucurat de un real succes: în cadrul acestei manifestări, utilizatorii au avut ocazia de a participa la o diversitate de acțiuni : lansări de carte, vizionări de filme, ateliere de creație, teatru și teatru de păpuși, și, astfel, au înțeles că biblioteca poate oferi infinite posibilități de petrecere a timpului liber comunității în cadrul căreia există și își desfășoară activitatea.

Sunt necesare măsuri pentru sporirea competențelor și intensificarea preocupării de îmbunătățire a comunicării cu organizațiile din mediul extern.

În acest scop, se va desemna o echipă care va urma stagiile de formare și apoi, sub coordonarea managerului, va analiza întreaga gamă de oportunități din cadrul comunității, atât în planul comunicării cu instituțiile publice și cu celelalte organizații, cât și în cel al colaborării cu instituțiile media, prin stabilirea unor seturi diferențiate de parteneriate și colaborări. Se vor efectua campanii anuale de informare a instituțiilor publice și a celorlalte organizații din cadrul comunității asupra specificului ofertei de servicii și a potențialului informațional, documentar și cultural al bibliotecii, asupra programelor și proiectelor sale, contribuind astfel, în mod constant, la identificarea celor mai bune modalități de implicare în colaborări și parteneriate instructiv-educative, culturale-științifice și artistice. Se vor susține, prin fluxul de informații destinate mass-mediei și celorlalte organizații, atât cerințele firești de comunicare, cât și îmbunătățirea imaginii bibliotecii, creșterea vizibilității ei la nivelul diferitelor categorii de public din cadrul comunității.

a.5. reflectarea instituției în presa de specialitate

În publicațiile de specialitate (*Biblioteca, Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării, Libraria, Bibliomagazin*) au apărut, raportat la aceeași perioadă, un număr de 6 articole, elaborate de bibliotecari și bibliografi.

În concordanță cu specificul activității și cu potențialul personalului, este nevoie ca Biblioteca să-și intensifice activitatea publicistică, atât sub aspectul contribuțiilor de specialitate, cât și sub aspectul promovării instituției în ansamblul ei, cu oferta de servicii și agenda culturală specifică. Ne propunem astfel:

- minimum 10 apariții pe an cu articole de specialitate în revistele și buletinele profesiei;
- între 80 și 100 de apariții pe an în presa cotidiană locală : articole, interviuri, reportaje;
- trimestrial, articole de profil în revistele culturale constănțene

Ne propunem de asemenea instituirea unei rubrici permanente dedicate Bibliotecii, în cadrul redacțiilor culturale din presa locală scrisă, sau online, precum și intervenții periodice la posturile locale de radio și televiziune, pentru prezentarea noutăților din colecțiile și activitățile Bibliotecii.

a.6. Profilul/portretul beneficiarului actual

Din poziția de centru cultural complex, informațional, documentar, educațional, formativ, recreativ, și prin misiunea sa, Biblioteca se adresează în mod nediscriminatoriu tuturor categoriilor de beneficiari, indiferent de statutul socio-profesional, economic, de vârstă, sex, naționalitate, convingeri politice și religioase ori alte elemente de diferențiere a persoanelor. Beneficiarul bibliotecii publice este orice cetățean al comunității locale, dar, teoretic, poate fi orice persoană care îi trece pragul cu dorința de a obține un serviciu specific. Beneficiarul generic, numit în literatura actuală de specialitate „utilizator” (statutul de „cititor” a fost depășit, pentru că biblioteca a depășit la rândul ei condiția de instituție a lecturii, devenind un centru de servicii informaționale și culturale multiple, care transcend simpla lectură) trebuie să fie foarte bine cunoscut, el fiind vectorul central în funcție de care biblioteca își orientează întreaga activitate.

Pe baza discuțiilor libere pentru solicitare de dezirabilități, a chestionarelor și sondajelor de opinie realizate prin secțiile de relații cu utilizatorii, Centrul de Informare Comunitară (reprezentat de un bibliograf cu background de sociolog) realizează periodic analize sociologice pe bază de chestionar, pentru a cunoaște probleme legate de profilul utilizatorilor, de comportamentele și atitudinile acestora față de bibliotecă și lectură, de gradul de satisfacție față de serviciile oferite, de orizontul de așteptare. Datele analizate la nivelul anului 2014 indică un număr total de 3564 utilizatori activi (din care 1838 utilizatori nou înscriși și 1726 utilizatori reînscriși). Repartizarea acestora după statutul ocupațional, vârstă, naționalitate, sex este următoarea:

- statutul ocupațional: profesii intelectuale – 19,8%, tehnicieni, maiștri – 2,9%, funcționari – 0,3%, muncitori – 0,3%, elevi – 32,6%, studenți – 32,2%, pensionari – 7,1%, persoane casnice – 1,0%, șomeri – 1,3%, alte categorii – 2,5%;
- vârstă : sub 14 ani – 13,9%, între 14-25 ani – 48,4%, între 26-40 ani – 19,5%, între 41-60 ani – 12,5%, peste 61 ani – 5,7%;
- naționalitate : români – 94,6%, turci- 1,3%, tătari – 2,8%, alte naționalități – 1,3%
- sex : femei – 64,3%, bărbați – 35,7%

Comportamentul față de bibliotecă al utilizatorului generic poate fi descris astfel:

- frecventează biblioteca pentru motive legate de procesul de învățământ (65%);
- se bazează în mare măsură pe bibliotecari în căutarea documentelor și informațiilor dorite (50%);
- manifestă un grad ridicat sau foarte ridicat de satisfacție față de colecțiile de documente ale bibliotecii (73%);
- are o atitudine favorabilă sau foarte favorabilă față de bibliotecă (97%);
- evaluează pozitiv importanța cărții și lecturii în dezvoltarea individuală (90%);
- folosește des sau foarte des Internetul și alte instrumente ale tehnologiei informației pentru informare, comunicare, socializare (88%).

Prin colecțiile cu caracter enciclopedic și prin serviciile oferite, Biblioteca se adresează

intereselor și nevoilor informaționale ale întregii comunități. Există însă grupuri care, din diferite motive, utilizează mai puțin serviciile Bibliotecii. Observațiile și analizele de până acum au pus în evidență grupurile de: șomeri, muncitori, funcționari, casnice, persoane în vârstă, elevii și studenții pe perioada vacanței de vară. Pentru aceste grupuri s-a dat curs unor inițiative precum:

- Programul *Aducerea împreună a organizațiilor și a oamenilor pentru rezolvarea problemelor de zi cu zi* : expoziții de documente și articole despre Centrul de Informare Comunitară, precum și un efort de asistare informațională, în scopul rezolvării problemelor lor curente, a tuturor categoriilor de cetățeni, dar în special a celor defavorizate : șomeri, persoane casnice, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități;

- Serviciul gratuit *Calculatoare pentru vârsta a treia*, dedicat pensionarilor, serviciu care a început în luna februarie 2012 și care timp de doi ani s-a bucurat de o mare popularitate, în cadrul Centrului de formare și care este susținut de cei doi formatori acreditați ai Bibliotecii;

- Programul *Biblioteca la tine acasă*, dedicat persoanelor în vârstă instituționalizate, cărora le sunt periodic împrumutate cărți și materiale audiovizuale;

- Programul *Clubul de vacanță*, conceput și pus în practică pe perioada vacanței de vară de către Secția pentru copii și tineret a Bibliotecii, vizează grupul copiilor preșcolari și al elevilor și include jocuri de perspicacitate, proiecții de filme, atelier origami, atelier de pictură și desen, lecturi din legende dobrogene, incursiuni în curiozitățile lumii Mării Negre, legende din mitologia greacă, ghicitori, proverbe.

Estimările privind atragerea altor categorii de beneficiari de tipul: persoane cu profesii liberale, persoane din mediul de afaceri, persoane de vârsta a treia, persoane defavorizate, sunt condiționate de :

- creșterea nivelului alocațiilor bugetare pentru achiziția de documente specifice, dotări funcționale, optimizări ale spațiului și cheltuieli de capital;

- proiectarea de servicii de tipul: ofertă de publicații de profil, de baze de date specializate și de buletine informative cu date la zi pe domenii de interes pentru persoane cu profesii liberale și persoane din mediul de afaceri;

- achiziție sporită literatură de *loisir*, cărți cu caractere tipografice mari și mai multe programe culturale pentru persoanele casnice și persoanele în vârstă;

- înființarea de cluburi de vacanță pentru elevi și studenți în cadrul bibliotecii.

a.7. Beneficiarul-țintă al activităților instituției pe termen scurt/lung

În mod tradițional – situație care se menține și în actualitate - beneficiarii-țintă ai Bibliotecii sunt elevii și studenții, numărul acestora din urmă fiind în creștere, după transformarea Institutului Pedagogic în Universitatea de stat „Ovidius” și apariția universităților private, în municipiul Constanța.

În funcție și de evoluțiile favorabile ale realităților demografice, social-economice și culturale la nivelul comunității, pe termen scurt, Biblioteca trebuie să își intensifice eforturile pentru fidelizarea utilizatorilor care deja o frecventează, dar și pentru atragerea de noi categorii.

Pe termen mediu și lung, eforturile trebuie să meargă în direcția atragerii noilor categorii menționate anterior, dar Biblioteca trebuie să își concentreze în special capacitatea de atragere a :

- copiilor de vârstă preșcolară, pentru familiarizarea de la vârste fragede cu informația, cartea și mediul cultural, precum și pentru formarea unor deprinderi timpurii de activitate intelectuală, ce se vor consolida în timp;

- persoanelor defavorizate (persoane cu handicap, față de care instituția are atribuții în conformitate cu prevederile Legii 448/2006, șomeri, persoane private de libertate, alte categorii defavorizate : rromi, persoane cu venituri foarte mici ș.a.);

- adulților și persoanelor de vârsta a treia, pentru nevoi de conversie/reconversie profesională și conform imperativului general actual al învățării pe tot parcursul vieții (*LLL – Lifelong learning*).

a.8 Descrierea modului de dobândire a cunoașterii categoriilor de beneficiari (tipul informațiilor: studii, cercetări, alte surse de informare)

Evaluarea și proiectarea modalităților de optimizare a activității se concretizează după caz, prin:

- analiza constantă a instrumentelor curente de consemnare și raportare lunară, trimestrială, semestrială și anuală existente la nivelul bibliotecii, precum:
- rapoartele periodice furnizate de serviciile cu utilizatorii:
 - *Raportul statistic anual PROBIP de utilizare a bibliotecii*;
 - *Raportul statistic anual CULT 1*, înaintat Institutului Național de Statistică;
 - *Raportul statistic anual de activitate*, precum și *Raportul statistic anual de utilizare a bibliotecii*, înaintate Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România;
- efectuarea periodică a unor *chestionare, sondaje și anchete* recomandate de studiile și cercetările de specialitate, ale căror rezultate contribuie la obținerea unor date mai ample și mai nuanțate, prin relevarea unor aspecte care țin de:
 - indicele de satisfacție al utilizatorilor serviciilor de bibliotecă;
 - identificarea acelor categorii de public care nu cunosc oferta bibliotecii sau nu au găsit încă motive pentru a frecventa biblioteca (non-utilizatorii)
 - identificarea acelor categorii de public care, cunoscându-le, ar putea fi în cel mai înalt grad interesați de serviciile bibliotecii (utilizatorii potențiali)

Este necesar ca aceste modalități de investigare și cunoaștere a diferitelor categorii de beneficiari să se efectueze cel puțin lunar în cazul raportărilor statistice curente, și semestrial în cazul chestionarelor, sondajelor și anchetelor.

a.9. utilizarea spațiilor instituției, destinate publicului

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța este primul sediu de bibliotecă din țară construit după Revoluția din 1989. Prin configurarea spațiilor destinate utilizatorilor serviciilor de bibliotecă s-a urmărit, atât rezolvarea necesităților tradiționale de informare, lectură și studiu ale acestora, prin sălile de lectură și secțiile de împrumut, cât și racordarea la noile tendințe biblioteconomice, care impun diversificarea și modernizarea serviciilor, adaptarea lor la categorii distincte de utilizatori din comunitate, prin organizarea unei secții pentru copii și tineret, cu fond propriu structurat pe grupe de vârstă și având o componentă de ludotecă, a mediatecii, a Centrului de Informare Comunitară, a sălii Biblionet ce oferă serviciul *Calculatoare cu Internet pentru public* și a Centrului de formare. Dimensiunea Bibliotecii de for cultural ce inițiază, organizează și găzduiește evenimente culturale se exprimă prin utilizarea în mod adecvat a spațiilor, altele decât birouri, săli de lectură și depozite de publicații. Astfel, holul central și cele de la etajele I și II sunt destinate expozițiilor de carte ale Bibliotecii (expoziții lunare aniversare și comemorative, expoziții de noutăți editoriale, expoziții ale celor mai importante lucrări de referință, expoziții tematice – de carte școlară, de carte pe teme de stringentă actualitate etc.), expozițiilor de pictură, grafică și fotografie, organizate de Bibliotecă în parteneriat cu alte instituții (*Salonul de iarnă/Salonul de vară al copiilor și elevilor*, expoziție permanentă a grădinițelor, școlilor și Cercului de pictură Rainbow) sau găzduite la solicitarea unor instituții sau artiști plastici. Aula găzduiește frecvent lansări de carte, conferințe, simpozioane, concerte și recitaluri, ca acțiuni inițiate și organizate de bibliotecă sau organizate de alte instituții.

a.10. propuneri de îmbunătățiri ale spațiilor: modificări, extinderi, reparații, reabilitări, după caz

Până în prezent, spațiilor Bibliotecii nu le-au fost aduse modificări, extinderi, reparații sau reabilitări, doar remedieri ale unor disfuncționalități minore și lucrări de întreținere curentă. Pentru anul 2015, pe un proiect tehnic și un deviz general de lucrări deja existente, realizarea

lucrării de hidroizolație a acoperișului sediului central are caracter de maximă urgență, deoarece în perioadele cu regim pluvial crescut, apa din ploaie/zăpadă se scurge în interiorul sălilor de lectură și al Aulei, afectând publicațiile, mobilierul și instalațiile de iluminat.

În perioada următorilor ani, devin absolut necesare:

- zugrăveli, vopsitorii, verificarea și repararea caloriferelor, reparații la instalații sanitare înlocuirea tocăriei de lemn a ferestrelor, cu profile metalice, respectiv geam termopan, la sediul central;
- înlocuirea centralei telefonice, depășită fizic și moral și cu numeroase reparații, până în prezent;
- reabilitarea termică a clădirii, în condițiile în care există multe pierderi de căldură, din cauza lemnăriei vechi a ferestrelor;
- extinderea spațiului destinat depozitului legal local din sediul central, prin dezafectarea încăperii în care se află instalația de ventilare, instalație a cărei funcționare a fost sistată;
- extinderea depozitului general de publicații aflat la subsolul sediului central, spațiul de creștere a colecțiilor de bază devenind în următorii 2 ani insuficient;
- extinderea Secției pentru copii și tineret prin reconfigurarea spațiului din zona de Împrumut la domiciliu pentru copii și amenajarea unui spațiu de divertisment (jocuri, lecturi libere, concursuri, recitări etc., în exteriorul clădirii (parcul din față), utilizabil în special în perioada de vară;
- amenajarea unui spațiu securizat, în imediata proximitate a bibliotecii, pentru parcarea bicicletelor și motocicletelor cu care utilizatorii se deplasează la bibliotecă;
- reconfigurarea, în general, a tuturor spațiilor destinate lecturii și depozitării, respectiva aducerea Bibliotecii la parametri necesari de funcționare, pentru stadiul actual de dezvoltare a acestui tip de instituție infodocumentară, având în vedere faptul că proiectul inițial a fost realizat la începutul anilor 1990.

B. ANALIZA ACTIVITĂȚII PROFESIONALE A INSTITUȚIEI ȘI PROPUNERI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA ACESTEIA

b. 1. analiza programelor/proiectelor instituției

1. Programul de dezvoltare a colecțiilor

Colecțiile Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța, care totalizează peste **648.000** documente specifice cu profil enciclopedic - reprezentând așadar toate domeniile cunoașterii, sunt structurate în **colecții de bază** (destinate informării, documentării și studiului în sălile de lectură), **colecții uzuale** (destinate împrumutului la domiciliu) și colecții speciale (lucrări de patrimoniu, lucrări cu mărci bibliofile, publicațiile de depozit legal local), fiind constituite din : publicații monografice, publicații periodice și seriale, manuscrise, microfilme, documente audiovizuale, documente grafice, iconografice, cartografice și electronice. În cadrul colecțiilor sunt de menționat fondurile specializate, precum fondul de istorie locală, fondul italianist, fondul turcic, fondul aromân, fondul de haiku. Se remarcă, prin caracterul de noutate în bibliotecile publice, fondul de documente primite printr-un acord de donație de la Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI), și, prin unicitate, fondul de brevete de invenții furnizat de OSIM.

Legea bibliotecilor prevede o creștere anuală de 50 documente specifice la 1000 locuitori ai comunității deservite, iar prevederile internaționale recomandă, ca un procent de 20-25% din achiziție să fie reprezentat de documente electronice. Depozitul legal local, funcție a bibliotecii județene reglementată prin *Legea nr. 111/1995-Legea depozitului legal*, cu modificările și completările ulterioare, ce prevede prelucrarea și conservarea întregii producții

editoriale și tipografice a județului, contribuie la creșterea colecțiilor numai sub aspectul numărului, produsele fiind exceptate de la circuitul public.

După apariția *Legii bibliotecilor*, s-a propus în fiecare an un necesar de minimum 16.000 documente specifice (d.s.). Din cauza creditelor bugetare insuficiente, în niciun an nu s-a realizat o achiziție care să îndeplinească criteriul numărului de unități prevăzut de Lege, dar s-au respectat criteriile profesionale de achiziție. În ultimii ani s-a acordat prioritate achiziției de lucrări de referință (dicționare, enciclopedii, sinteze monografice, tratate, cursuri universitare, manuale etc.), reducând numărul de abonamentele externe, numărul de titluri pentru secțiile de împrumut și sacrificând numărul de exemplare din literatura de *loisir*, chiar dacă este foarte solicitată.

Este necesară o achiziție care să satisfacă într-un grad cât mai mare criteriul de număr din legea specifică, dar și criteriul valoric, realizabil prin :

- identificarea de surse de achiziție cât mai avantajoase financiar, prin participarea sistematică la târguri de carte (unde de regulă se oferă discount-uri), prin comenzi directe la edituri și urmărirea lansării de oferte editoriale, prin practicarea transferurilor și schimburilor interbibliotecare;
- achiziționarea unui număr mai mare de titluri din literatura pentru copii și de exemplare din fiecare titlu pentru fondul în circulație (secțiile de împrumut - adulți și copii, filiale);
- asigurarea unui procent de 20-25% achiziție de documente electronice și baze de date, potrivit recomandărilor prevăzute în Strategia de dezvoltare a bibliotecilor publice, elaborată de Comisia Națională a Bibliotecilor în colaborare cu A.N.B.P.R.;
- urmărirea mai atentă a respectării *Legii nr. 111/1995 – Legea depozitului legal*, cu modificările și completările ulterioare;
- completarea retrospectivă a colecțiilor, ținând seama de structura acestora și de necesitățile utilizatorilor, prin consultarea ofertei anticariatelor și a deținătorilor particulari. Are caracter de prioritate completarea fondului dobrogean;
- preluarea selectivă a donațiilor, refuzând suitele incomplete de volume și lucrările care nu asigură valoarea și actualitatea colecțiilor;
- menținerea actualității colecțiilor prin operațiuni de dezerbaj - eliminarea sistematică a documentelor uzate fizic și moral.

Este necesară inițierea activității de pregătire a fondului de patrimoniu al bibliotecii în vederea clasării (redactarea fișelor analitice de evidență), concomitent cu o mai bună conservare a colecțiilor, prin reactivarea laboratorului de conservare și a atelierului de legătorie.

2. Programul de modernizare a serviciilor și produselor de bibliotecă–prin automatizare

În societatea actuală, bazată pe noile tehnologii ale informării și comunicării, biblioteca publică asigură accesul liber, neîngrădit și nediscriminatoriu al fiecărei persoane la informații. În consens cu democratizarea accesului, în anul 1993 s-a luat decizia managerială de automatizare a proceselor biblioteconomice, prin achiziționarea echipamentelor IT și implementarea sistemului integrat de bibliotecă ISIS, urmat de programul TinLib, configurarea rețelei, crearea și întreținerea bazelor de date specifice activităților de biblioteconomie, de la evidența și prelucrarea documentelor (mai mult de 700.000 de înregistrări catalografice), catalogul informatizat, cu multiple chei de căutare, crearea interfeței pentru public în consultarea cataloagului și căutarea autonomă a documentelor (OPAC), bibliografia locală ca serviciu documentar specializat, conectarea la surse externe de informații (Internet, baze de date la distanță), înscrierea utilizatorilor, accesul gratuit al acestora la resurse electronice, circulația publicațiilor, până la generarea rapoartelor de specialitate. A fost implementată varianta superioară a sistemului, TinRead, ce permite, pe lângă alte îmbunătățiri, și prezentări full-text de documente (secvențe de lucrări monografice, articole din publicații, imagini etc.), pecum și exportul informației în alte baze de date.

Sistemul de comunicații cu filialele nu s-a realizat, favorizându-se extinderea rețelei locale de calculatoare din sediul central, unde numărul și fluxul de utilizatori sunt mult mai mari. Actualmente numărul de calculatoare este de 116, toate conectate la Internet, din care 35 stații de lucru pentru utilizatori. Filiala nr. 3 Brătianu deține însă calculatoare cu acces gratuit la Internet, prin Programul Biblionet.

Efortul de modernizare și diversificare a serviciilor de bibliotecă prin automatizare a mers în câteva direcții considerate prioritare.

Dezvoltarea bibliotecii ca centru de acces pentru resurse digitale a avut în vedere salvarea unor categorii de documente dintre cel mai solicitate (prin informația conținută, care a căpătat relevanță după anul de 1989), pentru conservarea lor în urma deteriorării produse de consultările multiple și repetate:

- salvarea în format electronic a informației existente în colecția de microfilme a bibliotecii (1046 unități), prin transpunerea pe suport electronic a celor mai degradate microfilme conținând presa veche dobrogeană, în derulare;

- digitizarea celor mai solicitate titluri din presa veche dobrogeană pe suport de hârtic – realizat în proporție de 75%, în derulare;

- postarea pe pagina web a instituției a celor mai reprezentative imagini ale orașului Constanța, selectate din documentele vremii, precum și a unor calupuri de informații din presa dobrogeană veche, în cadrul secțiunilor *Constanța în imagini* și *Constanța de altădată* – în derulare;

- transpunerea pe suport electronic a cărților poștale și fotografiilor cu tematică dobrogeană din colecțiile bibliotecii, în scopul creării unei galerii iconografice a zonei - finalizat;

- salvarea în format electronic a colecției de diafilme și diapozitive a bibliotecii, în vederea accesului facil al utilizatorilor copii; chiar dacă sunt deja „documente de epocă”, ele sunt încă solicitate pentru valoarea lor informațională și educațională – finalizat.

Dintre titlurile de periodice vechi dobrogene pe microfilm sau hârtie, accesibile deja în format electronic, semnalăm: *Ovidiu*, prima revistă culturală din Dobrogea, Constanța, 1898-1910; *Coasta de Argint*, Balciș, 1928-1929; *Litoral*, revistă dedicată poezilor dobrogeni, Constanța, 1939-1943; *Revista dobrogeană*, Constanța, 1936-1937; *Colnicul Hora*, Tulcea, 1906-1907; *Astra Dobrogeană*, Constanța, 1929-1930; *Geana Mării. Literatură- artă- știință*, Constanța, 1933; *Farul*, Constanța, 1933-1937 (fragmentar); *Farul Constanței*, ziar oficial al județului Constanța, 1880-1938 (fragmentar); *Gazeta de Constanța*, Constanța, 1915-1945 (fragmentar), *Constanța : Foaie a intereselor locale*, Constanța, 1891-1904 (fragmentar); *Analele Dobrogei*, Constanța, 1920-1938 (până în 1936).

Din volumele scanate și transformate în documente electronice menționăm: I. A. Nazarettean, *Notițe istorice și geografice asupra provinciei Dobrogea*, Tulcea, 1882; Petru Vulcan, *Albumul național al Dobrogei : 1866 – 1877 – 1906*, București, Tipografia Regală, 1906; N. Vlădescu-Olt, *Constituția Dobrogei*, București, Tipografia Dor. P. Cucu, 1908; Alexandru P. Arbore, *Contribuțiuni la așezările tătarilor și turcilor în Dobrogea : Extras*, București, Tipografia Curții Regale, F. Göbl & Fiii, 1920; Th. Ionescu și I.N. Duployen, *Constanța și Techirghiolul : ghid ilustrat pentru vizitatori*, Constanța, Tipografia Albania, 1924; Ioan Georgescu, *Coloniile germane din Dobrogea*, Cernăuți, Institutul de Arte Grafice și Editura „Glasul Bucovinei”, 1926; Jean [Ioan] Georgescu, *Petit guide de Constantza et ses environs*, Bucarest, Cultura Națională, 1928; Apostol D. Culea, *Cât trebuie să știe oricine despre Dobrogea : trecutul, prezentul, viitorul*, București, Casa Școalelor, 1928; Stan Greavu Dunăre, *Bibliografia Dobrogei*, 1928 (scanare după manuscrisul aflat în colecțiile speciale ale bibliotecii). Alte titluri se află în lucru.

Având în vedere cerința (internă și externă), se impun ocerizarea, prelucrarea bibliografică și integrarea informației în bazele de date ale bibliotecii, precum și diseminarea la nivel local, zonal, național și internațional.

Devine o necesitate ca și fondul de patrimoniu al bibliotecii, conținând piese de mare valoare (incunabulul *Liber chronicarum*, 1493, carte veche românească și carte veche străină,

carte cu mărci bibliofile) să fie conservat și prezervat prin salvarea lui în format electronic, ceea ce va asigura posibilități mult mai mari de acces la informația din ce în ce mai căutată de specialiști și cercetători.

Pentru dimensiunea culturală a Bibliotecii, este binevenită și constituirea fonotecii digitale românești a bibliotecii, prin transpunerea de pe suport clasic (discuri) pe cel electronic a valorosului fond „de aur” (voci și interpretări celebre) existent, prelucrarea bibliografică și integrarea informației în bazele de date ale bibliotecii, cu respectarea strictă a Legii dreptului de autor.

Dezvoltarea serviciilor de la distanță prin intermediul paginii web, prin acces la bazele de date, rezervări, referințe, consultanță de specialitate, forum de discuții etc., a vizat îmbunătățirea accesului la catalogul on-line de pe pagina web a bibliotecii, precum și adăugarea de conținut în secțiunile de specialitate și de informare generală ale paginii web, precum: *Punct de informare OSIM, Bibliografii tematice, Personalități dobrogene, Publicații on-line, Notițe pentru școală, Fapte culturale, Galeria de imagini, Întrebă bibliotecarul etc.*

Cunoscând importanța paginii web ca resursă informațională de mare impact a oricărei organizații, este absolut necesară, într-o primă fază, actualizarea informației din fiecare secțiune, iar în faza următoare reconfigurarea întregului site al Bibliotecii în concordanță cu exigențele expunerii unei astfel de resurse, pentru a avea un design mai atractiv, o structură mai riguroasă, mai multă coerență și mai multă informație relevantă.

În ciuda eforturilor la nivel național și local, *integrarea sistemului informațional automatizat al bibliotecii în Sistemul Național de Informare și Documentare* pentru realizarea unor vechi deziderate - Catalogul Național Partajat și Biblioteca Națională Virtuală, nu s-a rezolvat, din cauze care nu țin de Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța. Un pas pe calea integrării a fost făcut totuși, prin realizarea (în curs de finalizare) a Ghidului român de indexare – *LivesRO*, adaptare a tezaurului de descriptori RAMEAU elaborat de Biblioteca Națională a Franței, demers la care biblioteca a participat cu o specialistă în catalogare-indexare, actualmente pensionară.

Continuarea programului de automatizare a proceselor biblioteconomice și a serviciilor oferite de biblioteca publică este o condiție a consolidării bibliotecii publice moderne în comunitatea locală. Pentru Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța ea înseamnă:

- up-grad-area și extinderea rețelei informatice la sediul central ;
 - întreținerea bazelor de date specifice activităților de biblioteconomie;
 - crearea de baze de date specializate, în concordanță cu interesele utilizatorilor;
 - achiziționarea de noi echipamente (calculatoare, scannere, imprimante, cititoare de barcoduri etc.);
 - constituirea sistemului de comunicații cu filialele;
 - noi servicii și produse de bibliotecă bazate pe tehnica modernă informațională;
 - crearea unui sistem informațional integrat al bibliotecilor publice din județ, în colaborare cu bibliotecile orășenești și comunale;
- (Catalogul Colectiv Județean)

3. Programul de valorificare complexă a potențialului informațional al tuturor resurselor documentare ale bibliotecii

Funcția patrimonială a bibliotecii, primordială în evoluția sa, este o funcție fundamentală. Biblioteca este la propriu un tezaur al cunoașterii, și de altfel singura structură de acest fel a umanității. Chiar de la începuturi însă, funcția de diseminare a cunoașterii acumulate a căpătat relief, biblioteca ateniană a secolului V î.Hr. având porțile deschise pentru consultare publică. În timp, și mai ales începând cu perioada modernă, accesul larg la documente și valorificarea lor au prevalat, iar în actualitate această dimensiune constituie logica de ființare a instituției bibliotecare și esența misiunii ei.

În mod tradițional, valorificarea resurselor infodocumentare ale bibliotecii se realizează

prin ceea ce terminologia actuală a profesiei numește *comunicarea colecțiilor*, în principal prin documentare, lectură și studiu în sălile de lectură și tranzacții de împrumut la domiciliu. Biblioteca modernă, susținută de noile tehnologii, aspiră însă la o valorificare mult mai amplă a potențialului său documentar, atât de către utilizatori cât și prin programe proprii de cercetare și documentare, precum și prin oferta culturală specifică, axată pe informație și document.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța funcționează cu două săli de lectură specializate (sala de literatură și legislație și sala de presă și științe social-politice), mediatecă, secție de împrumut adulți, secția pentru copiii și tineret și o filială. Aceste sectoare au fond de referință propriu și își monitorizează activitatea prin doi indicatori principali de activitate : *frecvență și număr de publicații consultate/difuzate*.

Demersurile de valorificare superioară a patrimoniului au mers în direcția ofertei lărgite și rapide de informații și documente, prin: achiziție de documente electronice și baze de date (de ex. cărți electronice și audio-book-uri, documente legislative din programul informatic LEX EXPERT, la care biblioteca este abonată, ofertă de informații tehnice și medicale din baza de date EBSCO, din alte baze de date specializate, cu posibilități de listare sau scanare), asigurarea accesului la resurse electronice prin achiziția de echipamente IT, crearea de baze de date proprii (de ex. baza de date bibliografice *Personalialia* – personalități dobrogene), digitizarea în vederea facilitării accesului la presa dobrogeană veche aflată pe suport de microfilm, la documentele iconografice și la documentele vizuale de tipul diafilm și diapozitiv, înființarea Centrului de Informare Comunitară și a Cabinetului de documentare OSIM. Prin Convenția de colaborare cu OSIM privind diseminarea informației destinat bibliotecilor publice în vederea educării continue a populației în domeniul protecției proprietății industriale, convenție în care biblioteca este parte alături de alte 12 biblioteci județene din țară, s-au primit donații de publicații editate de OSIM și de OMPI, în format clasic și electronic, între care se remarcă prin valoare colecția de brevete de invenții. Tocmai de aceea, indicatorii actuali de activitate includ și *tranzacțiile de referințe virtuale și vizitele de la distanță*.

La Secția pentru copii și tineret s-a avut în vedere mărirea ofertei de carte și documente multimedia adecvate vârstei, dotarea cu calculatoare pentru activități de divertisment, completarea bibliografiei școlare în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean, inițierea periodică în tehnica de căutare și evaluare a surselor de informare în vederea dezvoltării habitudinilor de muncă intelectuală autonomă. În colaborare cu instituția școlară s-au realizat parteneriate, în vederea susținerii în comun a unor activități specifice ce vizează inițierea elevilor în utilizarea serviciilor de bibliotecă și în cunoașterea instrumentelor de informare, susținerea unor manifestări culturale care să le formeze gustul pentru lectură și educația artistică : seri de basm și poezie, concursuri tematice, expoziții de desen și pictură ale elevilor, audiții muzicale, cenacluri literare; s-au organizat expoziții de carte, rafturi tematice și vitrine cu noutăți editoriale, de exemplu: *Ziua cărții pentru copiii și tineret, Destinații de vacanță, Cărți tridimensionale, Castelele lumii, Laureați ai Premiului Nobel pentru Literatură* etc., s-au susținut animații culturale (prezentări de carte, procese literare, concursuri de cunoștințe și de creație, medalioane literare etc.) ; s-au redactat bibliografii pentru elevi, cadre didactice și părinți (ex. *Holocaustul, Legende dobrogene de ieri și de azi, Să iubim și să ocrotim marea*), s-au redactat dosare tematice, s-au făcut prezentări de carte; s-au redactat materiale de orientare și consiliere, precum și de promovare a secției în mass-media locală (interviuri, articole, comunicate de presă, prezentări de cărți și colecții). Pe perioada vacanțelor școlare au fost susținute programele *Salonul de vară al elevilor* (desen, gravură, pictură) și *Lectura de vacanță* (prezentări de carte, audiții, vizionări).

A continuat promovarea fondului de publicații al bibliotecii, prin semnalări sub genericul „Noutăți editoriale și valori bibliofile” în media locală. A prins corp inițiativa „Diferențele care ne apropie”, prin înființarea în bibliotecă a unor nuclee (minicentre) de promovare a culturii minorităților naționale din Dobrogea și a altor spații de cultură de pe mapamond, pe baza donațiilor de carte și alte materiale documentare de la comunitățile minorităților respective (Uniunea Democrată a Turco-Tătarilor Musulmani din România și Comunitatea Italiană

„Ovidius”) și din fondul propriu.

Compartimentul de bibliografie dobrogeană a organizat, în anul 2014, o serie de expoziții dedicate personalităților dobrogene, comunităților etnice, precum și unor aspecte legate de specificul turistic al zonei.

O altă direcție a fost aceea a elaborării de lucrări proprii de cercetare și documentare, lucrări prin care se valorifică în forme sistematizate potențialul informațional al bibliotecii. De-a lungul timpului s-au editat lucrări monografice și bibliografice dintre care menționăm : *Reprezentanți ai Dobrogei în știința și cultura românească* (1969), *Reviste dobrogene*, (1971), *Bibliofilie la Pontul Euxin* (1973), *Cartea românească în Dobrogea înainte de 1877* (1978), *Orizonturi lirice dobrogene* (1984), *Arheologia și istoria veche a Dobrogei* (1985), *Presa dobrogeană: 1879-1980* (1985), *Literatura română în Dobrogea: Dicționar biobibliografic* (1997), *Dobrogea în lucrările lui Nicolae Iorga: Bibliografie adnotată și comentată* (1998), *Manuscrise și cărți cu autografe în colecțiile Bibliotecii Județene Constanța* (2002), *Carte și lectură la Pontul Euxin* (2006), *Dicționar de personalități dobrogene, vol. 1-3* (2004-2008), se află acum la volumul al 4-lea, în lucru.

Revista „Biblion”, cu apariție semestrală și-a reluat apariția, ca publicație pe hârtie și în mediu electronic, respectiv postarea ei pe pagina de web a Bibliotecii.

În anul 2007 s-au pus bazele proiectului „*Monographica - Memorie și identitate*” de elaborare a monografiilor de localități ale județului, constând în efectuarea de către bibliotecarii locali a unor interviuri, anchete, cercetări de arhive în teritoriu, pentru a pune în lumină tradițiile și valorile spațiului dobrogean, aceste date urmând a fi completate cu date din documentele Bibliotecii Județene, procesate și editate sub formă de monografii. O primă monografie, aceea a comunei Mircea-Vodă, a fost deja tipărită în anul 2013, iar altele trei (Hârșova, Cumpăna și Aliman) sunt în curs de redactare.

Evenimentele culturale inițiate de bibliotecă au privilegiat constant tezaurul informațional și documentar deținut, în special prin expoziții de documente, simpozioane, conferințe, colocvii, sesiuni de referate și comunicări, toate având ca loc geometric cartea.

Se impune optimizarea indicatorilor de activitate care exprimă în esență gradul de utilizare a bibliotecii, printr-o achiziție sporită de documente în toate tipurile de formate, amplificarea ofertei de baze de date specializate, create pe baza documentelor bibliotecii pe domenii de interes pentru utilizatori, în general utilizarea mai accentuată a noilor tehnologii informaționale pentru noi servicii de acces la colecții și baze de date. De asemenea, agenda culturală trebuie să valorizeze mai mult decât prin expoziții patrimoniul bibliotecii. Este vorba de mai multă activitate cultural-științifică și de mai multe produse culturale și de informare. Propunem reluarea seriei „*Contribuții la bibliografia Dobrogei*”, reluarea ciclului de manifestări științifice *Comunicări și referate de bibliologie*, cu doar două apariții în volum (1984 și 1999), digitizarea cărții vechi românești (de până la 1830) și străine (de până la 1750), și a cartografiei vechi din fondul de patrimoniu al bibliotecii. Promovarea valorilor documentare în integralitatea lor trebuie să fie mai accentuată, așadar mai multe pliante informative, mai multe cataloage ale manifestărilor cultural-științifice, mai multe articole și apariții în media despre aceste valori.

4. Programul de optimizare a serviciilor de bibliografie locală și comunitară

Informarea bibliografică locală, serviciu documentar specializat (ale cărui baze conceptuale și metodologice s-au pus pentru prima dată la biblioteca tomitană, în 1969), exprimă una din funcțiile care dau bibliotecii statutul de bibliotecă județeană, și anume identificarea și înregistrarea bibliografică a tuturor informațiilor despre județ din sursele informaționale deținute de bibliotecă, și are ca atribuții principale elaborarea *Bibliografiei Dobrogei*, curentă și retrospectivă, în format electronic, și realizarea bazei de înregistrări analitice pentru personalitățile dobrogene. Asocierea informației bibliografice cu full-text-ul articolelor sau al capitolelor de carte, cu imagini și chiar cu conținutul integral al revistelor vechi dobrogene creează un sistem complex de informare ce permite utilizatorului local sau de la distanță accesul

la resurse românești de mare interes pentru studierea provinciei istorice Dobrogea. Evidențierea cu date bio-bibliografice a personalităților - din țară sau din diaspora - , originare sau cu activitate notabilă în Dobrogea, se constituie de asemenea într-o valoroasă resursă de cercetare și valorificare documentară a ținutului dunăreano-pontic.

Prin activități de documentare și cercetare s-au elaborat complexe bibliografii la cerere (instituții, firme, persoane) cu tematică dobrogeană, dintre care menționăm: *Portul Constanța* (peste 400 referințe bibliografice), *Anghel Saligny* (200 r.b.), *Germanii din Dobrogea* (100 r.b.), *Arta plastică dobrogeană* (150 r.b.), *Minoritățile din Dobrogea* (800 r.f.), *Toponimie dobrogeană* (150 r.b.), *Turismul în Dobrogea* (500 r.b.), *Jurnaliști constănțeni între cele două războaie* (200 r.b.), *Literatura în Dobrogea* (proiect în desfășurare), *Poeți aromâni în Dobrogea* (300 r. b.) etc. S-au realizat activități de cercetare din sursele informaționale ale bibliotecii, din alte surse disponibile, din resursele Internet, asupra evoluției încă atât de puțin cunoscute a Dobrogei, precum *Documente cartografice despre Dobrogea*, editate în volum. Complementar, s-au soluționat peste 200 de cereri formulate de utilizatori pentru referate școlare, lucrări de licență, masterat, grad didactic, doctorat, de asemenea pentru solicitările mass-media în vederea realizării de articole în presa scrisă și de emisiuni la radio și televiziunile locale, s-au efectuat multiplicări, scanări, listări pentru utilizatorii – cercetători, la solicitarea acestora. În cadrul parteneriatului cu Asociația Istoricilor de Presă din România în proiectul *Dicționar de istorie a presei*, s-a elaborat și transmis secvența *Presa veche dobrogeană*, proiectul continuând cu presa contemporană. De asemenea, au fost deja editate trei volume din *Dicționarul de personalități dobrogeane* (în anii 2004, 2005 și 2008), și se află în lucru volumul al IV-lea.

Sunt necesare mai multe preocupări de depistare, de la toate categoriile de deținători (instituții, deținători particulari) a unor surse documentare referitoare la provincia istorică Dobrogea. Propunem de asemenea inițierea unor demersuri oficiale pentru ca Biblioteca să devină centru național bibliografic pentru zona Dobrogea, care să concentreze toate resursele (informaționale, bibliografice și, dacă va fi posibil sub aspectul costurilor, și documentare), interne și internaționale, care fac referire la acest ținut.

Referințele generale, ca activități specifice de orientare, asistență și consiliere în depistarea și consultarea surselor de informare, acordate pentru o medie de 200 utilizatori/zi, au avut ca prioritate : asistența de specialitate pentru toate categoriile de utilizatori în consultarea instrumentelor de informare (catalogoagele tradiționale, catalogul on-line) pentru identificarea surselor documentare existente în bibliotecă, realizarea bibliografiilor necesare studiului și redactării diferitelor genuri de lucrări, elaborarea de bibliografii și mape tematice (la cerere, tematice, de recomandare), elaborarea bibliografiilor pe niveluri de învățământ și discipline de studiu pentru elevi și studenți, asistență metodologică în tehnica cercetării documentare pentru lucrările de diplomă, licență, diverse lucrări de specialitate etc. , acordarea de informații (inclusiv telefonic și prin e-mail) asupra colecțiilor, serviciilor și evenimentelor culturale ale bibliotecii. Tot aici s-au contabilizat cererile de publicații neonorate, făcându-se periodic propuneri de achiziții.

Se impune creșterea ofertei de referințe în toate formatele, suplinirea lipsurilor din colecții cu semnalarea surselor de informații și documente din mediul exterior bibliotecii (alte biblioteci din țară și din afara țării, baze de date și resurse Internet), precum și cu oportunități de împrumut interbibliotecar intern și internațional. Fiind un serviciu de prim și întins impact cu utilizatorii și solicitările lor, e necesar să existe mai multe preocupări de marketing de bibliotecă, prin chestionare și sondaje de opinie adresate utilizatorilor, ale căror rezultate pot optimiza activitatea tuturor compartimentelor bibliotecii.

Centrul de Informare Comunitară ca ofertă informațională modernă a bibliotecii publice are misiunea de a identifica necesitățile de informare ale cetățenilor în varii domenii și de a facilita contactul cetățean – organizație prin depistarea surselor de informare adecvate și inițierea solicitanților comunității în procedurile de obținere a serviciilor publice dorite : sănătate, învățământ, piața muncii, activități economice cu accent pe specificul local (activitate portuară, navigație) administrație, asistență și protecție socială, ofertă culturală și turistică etc. Prin

programul *Aducerea împreună a organizațiilor și oamenilor pentru rezolvarea problemelor de zi cu zi*, program de asistare informațională a tuturor categoriilor de cetățeni, dar în special a celor defavorizate (șomeri, persoane casnice, muncitori, pensionari) se facilitează rezolvarea problemelor curente ale acestora.

Centrul de Informare Comunitară (cic@biblioteca.ct.ro) și-a amplificat oferta cu informație europeană vizând procesul de aderare și postaderare a României la Uniunea Europeană (instituțiile, politicile, legislația, implicarea, responsabilitatea, drepturile cetățenilor UE, programe și, proiectele finanțate din fonduri europene), prin extinderea parteneriatelor cu instituții furnizoare de informații de profil și prin intensificarea contactelor cu Centrul de Informare Europeană de la București, de la care se primește documentație în domeniu. Ca atribuții concrete, se acordă de referințe orale, în scris, telefonic și on-line la solicitările cu privire la aspectele vieții economice, administrative, sociale, culturale etc., prin întreținerea și dezvoltarea bazelor de date de interes public despre organizațiile din municipiu și județ, se elaborează bibliografiile pe teme de interes comunitar, se organizează periodic expoziții de documente (publicații monografice și seriale, iconografice, cartografice) pe teme de actualitate cu impact comunitar.

Fiind un compartiment cu mare expunere publică și beneficiind de prezența unui angajat cu pregătire în sociologie, Centrul de Informare Comunitară s-a implicat în activitatea de marketing prin realizarea de chestionare, sondaje de opinie și studii vizând profilul beneficiarilor, evoluția intereselor lor de informare și lectură, gradul de satisfacție oferit de serviciile bibliotecii, colectarea de opinii pentru îmbunătățirea acestora. Formatul de redactare este pe suport de hârtie (*Idei. Sugestii. Comentarii*) și pe pagina web a bibliotecii. S-au redactat de asemenea produse de informare și promovare precum afișe, pliante, materiale informative despre colecțiile, serviciile și agenda culturală ale bibliotecii, dar și despre viața culturală locală, națională și internațională, sub genericul *Bufet suedez*.

Pentru optimizarea activității, este necesară intensificarea demersurilor de depistare a tuturor organizațiilor nou înființate pe plan local pentru actualizarea permanentă a bazei de date specifice, realizarea de parteneriate și acorduri de colaborare cu aceste organizații, în scopul valorificării cât mai multor informații cu caracter public utile comunității, dar și pentru oportunități de participare la proiecte comunitare.

5. Programul de dezvoltare de noi servicii și facilități de informare pentru utilizatori

Dezvoltarea de noi servicii pentru utilizatori este o constantă a activității fiecărei biblioteci, urmărind creșterea numărului de utilizatori și a gradului de utilizare a bibliotecii, prin accesul lărgit la resursele informaționale și crearea de facilități care să răspundă intereselor și solicitărilor tot mai ample ale beneficiarilor.

De-a lungul timpului, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța și-a dezvoltat serviciile existente și a înființat servicii noi, în funcție de spațiul deținut și de resursele umane și financiare alocate, dar și de exigențele timpului. În lumea actuală, care a progresat rapid prin noile tehnologii informaționale, accentele s-au deplasat de la serviciile tradiționale către cele moderne, care asigură democratizarea accesului la informare și documentare globală, rapidă și calitativ superioară. În acest sens, s-au configurat noi direcții atât în ceea ce privește îmbunătățirea accesului la serviciile existente, cât și crearea de servicii noi.

De la consultarea instrumentelor de informare clasice s-a trecut la asistență de specialitate în utilizarea programului TinRead (modulul OPAC) pentru regăsirea informațiilor, în compartimentul Referințe generale dar și în toate sălile de lectură - prin instruirea din mers cu personal intern din serviciul Procese biblioteconomice informatizate a întregului personal din zona serviciilor către utilizatori-, la asistență de specialitate în navigarea pe Internet în domenii de interes pentru studiu și informare. De la 4 calculatoare cu internet pentru informare generală și corespondență electronică, numărul de calculatoare puse la dispoziția utilizatorilor, pentru necesități mai ample de căutare, a ajuns la 35. A fost înființat Cabinetului documentar OSIM, pe

baza publicațiilor editate și furnizate gratuit de OSIM, în cadrul convenției de colaborare, cabinetul fiind deosebit de util în special studenților și inginerilor. S-au instituit facilități de listare, scanare, multiplicare din documentele și bazele de date ale bibliotecii. Se oferă celor interesați - nu puțini, în special masteranzi, doctoranzi, cercetători – posibilitatea de împrumut interbibliotecar național și internațional.

Serviciul *Calculatoare cu Internet pentru public*, serviciu care pune la dispoziția întregii comunități instruire digitală și echipamente IT (10 calculatoare dotate și cu softuri educaționale, imprimantă, videoproiector, căști etc.). Beneficiind de dotarea Centrului de formare (11 laptop-uri cu conexiune Internet), începând cu anul 2011 s-a derulat programul „Calculatoare pentru vârsta a treia”, prin care, până în prezent, peste 300 de pensionari au fost alfabetizați digital, câștigând abilități de navigare Internet, poștă electronică, operare PC. Impactul acestui nou serviciu a fost și continuă să fie foarte mare în comunitatea locală.

Propunem crearea de noi servicii pentru comunitate și asigurarea de facilități sporite pentru utilizatori, în special pentru utilizatorii copii, cu dar și pentru alte categorii defavorizate decât cele menționate, de exemplu pentru persoanele cu handicap vizual (sporirea numărului de cărți în format *Daisy*) și pentru persoanele spitalizate (adulti și mai ales copii). În cadrul Centrului de formare, oferta gratuită de cursuri de diferite tipuri, vizând inițierea în utilizarea noilor tehnologii IT&I, trebuie adresată și altor segmente : copii (asimilarea de limbi străine), persoane casnice, șomeri (pentru obținerea unui loc de muncă) etc.

6. Programul informațional-cultural

Dimensiunea culturală a bibliotecii publice face din această instituție un for în care actul de cultură se construiește în forme sistematizate și elaborate, susținut de „bunuri simbolice” care aduc valoare adăugată serviciilor specifice.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța și-a dezvoltat în timp această dimensiune, organizându-și agenda culturală prin realizarea unor evenimente care să-i definească o identitate proprie și reprezentativă în peisajul cultural marcat de existența instituțiilor de spectacol, a instituțiilor muzeale, a altor tipuri de instituții culturale și artistice. S-au coagulat astfel manifestări devenite tradiționale, căutate și apreciate de întreaga comunitate.

În cursul anului 2014, programul s-a realizat prin organizarea a 9 evenimente culturale, inițiate de bibliotecă, 9 evenimente organizate în parteneriat, 6 lansări de carte și peste 140 de expoziții, organizate în sediul instituției și 20 de expoziții găzduite – reprezentând alte tipuri de exponate, ale artiștilor plastici.

Au participat la aceste evenimente peste 7000 de persoane.

O enumerare selectivă, se prezintă astfel:

- Organizare evenimente, dintre care amintim pe cele cu un impact mai larg:

a) inițiate de bibliotecă:

- **15 ianuarie** – Ziua Culturii Naționale și celebrarea zilei de naștere a poetului Mihai Eminescu, în colaborare cu Filiala „Dobrogea” a Uniunii Scriitorilor din România și Universitatea „Ovidius” din Constanța”
- **2 aprilie** – **Ziua mondială a cărții pentru copii**. Prezentare de cărți, audiții colective, expoziție de carte.
- **23 aprilie** - **Ziua Internațională a Cărții și a Dreptului de Autor. Ziua Internațională a Bibliotecarului din România**. Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța a marcat acest moment prin acțiuni specifice, dintre care: „*Ziua porților deschise*” (vizite organizate la sediul bibliotecii) s-a bucurat de un interes special în rândul comunității locale; expoziție de carte bibliofilă și panouri expoziționale, sub genericul „Cartea-sens al istoriei și culturii”; recital de versuri, susținut de poetul Zigru Zebil și recital instrumental, susținut de violonista Alev Gafar;
- **24 aprilie** – **Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale;**

- **14 noiembrie – Ziua Dobrogei.** Cu ocazia aniversării revenirii Dobrogei la statul român, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” a organizat o expoziție de publicații cu tematică dobrogeană (holul central);
b) – în parteneriat
- **2-6 aprilie** –Săptămâna Școala altfel-program de activități extracurriculare, inițiat de Ministerul Educației și Cercetării, desfășurat și la Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman”, în colaborare cu școlile partener- peste 1000 de participanți elevi. În cadrul acestui program a fost lansat concursul „Bătălia cărților”, sub egida ANBPR, desfășurat în perioada aprilie-decembrie 2014;
- **3 octombrie** –triplu eveniment cultural-spectacol aniversar și două lansări de carte, cu prilejul Zilei Naționale a Germaniei; evenimentele au fost organizate în colaborare cu Forumul Democrat al Germanilor din România. Au fost lansate lucrările : „Germanii dobrogeni, istorie și civilizație”, coordonată de Prof. Univ. Dr. Valentin Ciorbea, dr. Corina Apostoleanu și dr. Olga Kaiter; „Istoria așezărilor germane din Dobrogea de Hans petri., ediție îngrijită de dr. Constantin Cheramidoglu.
- **6 decembrie** – „*Moș Nicolae - prietenul copiilor*”, spectacol de colinde desfășurat în sediul Bibliotecii, în parteneriat cu instituții școlare.

Expoziții

Dintre cele **109** expoziții, **10** au fost organizate în parteneriat cu alte instituții .
Exemple :

15 aprilie –„Francezi și români în Marele Război”-expoziție itinerantă bilingvă, organizată la Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța. Evenimentul s-a desfășurat în prezenta Excelenței Sale Ambasadorul Republicii Franceze în România, Phillip Gustin și a altor reprezentanți ai Corpului Diplomatic, intelectuali, reprezentanți ai administrației locale

17 mai-Nava –școală „Mircea. Epopee 75. 17 mai 1939-17 mai 2014”, asociată cu exponate reprezentând instrumente de navigație. Colaborare cu Academia Navală „Mircea cel Bătrân”

Valori ale culturii dobrogene: instituții-Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

Este necesar ca numărul de evenimente culturale care promovează valorile naționale și universale să crească, în spiritul interculturalității, al cunoașterii moștenirii culturale comune și a tradițiilor și mentalităților specifice.

Prin oportunitățile pe care le oferă spațiul de care dispune biblioteca, agenda culturală trebuie amplificată prin demersuri mai dinamice, cu un caracter mai intens interactiv, implicând mai mult comunitatea și speculând mai mult experimentul și sincretismul artelor contemporane.

7. Programul de editare

Ca instituție editoare, Biblioteca a elaborat de-a lungul timpului în regie proprie, prin atelierul de multiplicare și ulterior prin compartimentul de tehnoredactare și utilizând risoprintul, produse informaționale specifice : bibliografii de recomandare complexe (e.g. *Reprezentanți ai Dobrogei în știința și cultura românească*, 1969, autoare Constanța Călinescu, urmată de *Dimensiunile unor vocații*, 1979, autori Constanța Călinescu și Ion Faiter), bibliografii analitice (e.g. *Reviste dobrogene : Analele Dobrogei, Arhiva Dobrogei*, 1971, autori Ion Faiter și Constanța Călinescu), bibliografii comentate și adnotate (e.g. *Presa dobrogeană (1879-1980)*, 1985, autori Dumitru Constantin Zamfir și Octavian Georgescu) indici tematici de publicații periodice (e.g. *Indice bibliografic Tomis : 1966-1969*), dicționarele biobibliografice și de

personalități deja menționate, materiale de specialitate adresate, în calitate de for metodologic, bibliotecilor publice din județ (e.g. buletinul metodic semestrial *Cartea*), volumul bibliofil *La marginea mării. Omagiu lui Mihai Eminescu* (1974), lucrări monografice (e.g. *Carte și lectură la Pontul Euxin*, 2006, coordonator Constantin Cioroiu), publicația periodică *Biblion* (*Serie nouă* începând cu 2009), revista instituției.

În anul 2014, s-au realizat, în cadrul acestui Program:

- editarea revistei *Biblion (serie nouă)*, de către echipa redacțională a Bibliotecii, tehnoredactarea fiind asigurată cu resurse interne, de către departamentul de Informatizare;

- editarea volumului „Germanii dobrogei. Istorie și civilizație”, ediția a 2-a, coordonată de Prof. Univ. Dr. Valentin Ciorbea, dr. Corina-Mihaela Apostoleanu, dr. Olga Kaiter, în colaborare cu Forumul Democrat al Germanilor din România

- editarea *Calendarului cultural -2014*”;

Tehnoredactat, dar nepublicate încă este *Indicele tematic al ziarului Dobrogea Jună*, autori Gelu Culicea și Alina Ivanovici.

De asemenea, agenda culturală trebuie să valorizeze mai mult decât prin expoziții patrimoniul bibliotecii. Este vorba de mai multă activitate cultural-științifică și de mai multe produse culturale și de informare. Propunem reluarea seriei „*Contribuții la bibliografia Dobrogei*”, reluarea ciclului de manifestări științifice *Comunicări și referate de bibliologie*, cu doar două apariții în volum (1984 și 1999), digitizarea cărții vechi românești (de până la 1830) și străine (de până la 1750), și a cartografiei vechi din fondul de patrimoniu al bibliotecii. Promovarea valorilor documentare în integralitatea lor trebuie să fie mai accentuată, așadar mai multe pliante informative, mai multe cataloage ale manifestărilor cultural-științifice, mai multe articole și apariții în media despre aceste valori.

Editarea în volum a acestor două lucrări, resuscitarea buletinului metodic pentru bibliotecile publice din județ și a cel puțin unei lucrări de specialitate în fiecare an constituie prioritățile acestui program.

8. Programul de asistență metodologică acordată bibliotecilor publice din județ

Asistența metodologică este a treia funcție ce conferă bibliotecii statutul de bibliotecă județeană, fiind stipulată în Art. 28, pct. b) din *Legea bibliotecilor*, articol care prevede că bibliotecile județene „coordonează activitatea bibliotecilor publice de pe raza județului în care își desfășoară activitatea”, constituindu-se așadar în for metodologic al acestora. La nivelul județului Constanța sunt funcționale 2 biblioteci municipale, 10 orașenești și 50 comunale, față de care biblioteca județeană își exercită atribuțiile legale. Atribuțiile s-au concretizat în anul 2014 prin :

- reuniuni metodice semestriale pentru stabilirea programelor de activitate și a proiectelor fiecărei biblioteci, pentru analizarea indicatorilor de activitate din fiecare an și dezbaterii problemelor speciale ;

- asistență și consiliere de specialitate acordate în teritoriu și la sediul Bibliotecii Județene Constanța, în vederea organizării, comunicării și valorificării colecțiilor, a îmbunătățirii relației cu utilizatorii, a atragerii de noi utilizatori, a diversificării serviciilor și a organizării animațiilor culturale;

- implicarea bibliotecarului metodist în diferite proiecte de colaborare cu primăriile din județ;

- instruirea bibliotecarilor din cele 35 de biblioteci din județ, care aplică programul *Biblionet*, prin stagiile de formare IT, o componentă importantă a programului în anul 2014;

- asistență și consiliere profesională acordată bibliotecarilor înscriși în programele de calificare și specializare;

- distribuiri de donații de carte de la Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și de la Biblioteca Județeană;

- realizarea de statisticii centralizate ale activității acestor biblioteci, pe anul 2014 (CULT/INS și ABPR) și transmiterea acestora către Institutul Național de Statistică și A.N.B.P.R.;

Se impun demersuri energice pentru înființarea/reînființarea de biblioteci în cele 21 localități ale județului, lipsite de activitate bibliotecară, în condițiile în care la nivel global se vorbește despre societatea cunoașterii. Propunem, de asemenea, continuarea programului „*Monographica – Memorie și identitate*” și crearea unui sistem informațional local integrat modern, și anume Catalogul colectiv județean. Toate acestea înseamnă creșterea vizibilității și a rolului bibliotecii în comunitatea locală.

9. Programul de dezvoltare a competențelor profesionale

Întrucât personalul de specialitate al Bibliotecii a parcurs stagiile de pregătire, oferite de Centrul de Pregătire profesională în Cultură și ANBPR, în anul 2014, au participat numai trei persoane la cursuri tehnice: Curs tehnic PSI, Curs de statistică (ANBPR București), Curs OK Service București (Brașov)

O componentă a pregătirii profesionale este reprezentată și de întâlnirile de lucru ale ANBPR (deplasare, 1 persoană la Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila), precum și la sesiunile de comunicări (1 persoană la Biblioteca Academiei Române). De asemenea, 2 bibliotecari de la compartimentul Calculatoare cu Internet pentru Public au participat la întâlnirișe *Grupului de lucru pe Training* (9 deplasări, București, Sinaia și Brașov), organizate și finanțate de *Fundația IREX* România, cu formatorii *Biblionet*, la workshop-urile de dezvoltare, regiunea de Sud-Est.

Este important ca Biblioteca Județeană “Ioan N. Roman” Constanța să fie mult mai prezentă, prin specialiștii săi, atât la sesiunile de comunicări în domeniu, cât și la grupurile de lucru, constituite tematic, în cadrul asociațiilor profesionale din care bibliotecarii fac parte.

b. 2. Analiza participării la festivaluri, gale, concursuri, saloane, târguri etc. (în țară și peste hotare)

În ceea ce privește participarea bibliotecii la reuniuni profesionale, a existat o reprezentare modestă, cu privilegierea participării anuale la conferințele naționale ale celor două asociații de profil, A.N.B.P.R. și A.B.R., ca oportunități de racordare la noutățile domeniului, de însușire a bunelor practici din biblioteci similare, de preluare a documentelor programatice și a direcțiilor de acțiune stabilite în acest cadru de referință.

Pentru o achiziție de publicații în condiții avantajoase de preț, s-a participat în fiecare an la târgurile de carte „*Gaudeamus*” și „*Bookfest*”.

Reprezentanți ai Bibliotecii au participat permanent la manifestările științifice, culturale și artistice organizate de celelalte instituții locale (Muzeul Național de Istorie și Arheologie, Muzeul Marinei, Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, alte instituții) nu numai formal, ci cu intervenții și comunicări de specialitate, cu articole și studii pentru volumele pe care acestea le editează.

Realizarea, în medie, a 10 asemenea participări (cu deplasări) anual poate constitui un nivel satisfăcător de reprezentare/participare a Bibliotecii la viața profesională și culturală, consolidându-și astfel imaginea și vizibilitatea în întreaga comunitate.

În funcție de resursele financiare de care dispune și de oportunitățile oferite de instituțiile-gazdă, prin susținerea totală ori parțială a costurilor, biblioteca trebuie să continue aceste participări, benefice pentru dezvoltarea capacității profesionale a personalului participant la aceste reuniuni și pentru cunoașterea și diseminarea în bibliotecă a experiențelor de bune practici din organizații similare.

b. 3. analiza misiunii actuale a instituției: ce mesaj poartă instituția, cum este percepută, factori de succes și elemente de valorizare socială, așteptări ale beneficiarilor etc.

Biblioteca publică este structura care ilustrează în cel mai înalt grad un concept-cheie al lumii actuale : accesul liber (*open access*). Adresabilitatea generală, profilul enciclopedic al colecțiilor și serviciile centrate pe utilizator conferă bibliotecii caracterul democratic care susține orice organism furnizor de servicii publice modern.

Ca structură infodocumentară în slujba comunității, biblioteca publică are misiunea de a constitui, organiza și disemina, prin servicii specializate, colecții de documente și baze de date, asigurând accesul liber, democratic și nelimitat la acestea. Răspunzând nevoilor de învățare pe tot parcursul vieții, biblioteca are în același timp funcții educative, iar în condițiile în care costurile surselor de informare sunt din ce în ce mai prohibitive, ea are valențe de protecție socială, asigurând celor defavorizați egalitatea șanselor de acces la informație și cultură. Prin toate acestea și în consonanță cu Manifestul UNESCO „Carta cărții” (1974), care consideră că „bibliotecile fac parte din resursele naturale ale fiecărei țări”, biblioteca publică în mod special este o resursă fundamentală pentru comunitate și o instituție – suport pentru societatea cunoașterii.

Considerăm că Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța este structura infodocumentară locală cea mai utilizată și cu cea mai puternică vocație comunitară, care s-a încadrat în aceste evoluții. Serviciile tradiționale de consiliere, informare, lectură și studiu au fost modernizate. Informatizarea proceselor biblioteconomice, realizată prin dotarea cu echipamente informatice și implementarea unui sistem integrat de bibliotecă, înglobează aproape toate segmentele de activitate. Înființarea Centrului de Informare Comunitară, a cabinetului de documentare O.S.I.M. și a mediatecii, posibilitatea preluării integrale de documente legislative sau alte tipuri de resurse electronice pe CD, împrumutul la domiciliu de documente multimedia, anterior inaccesibil, rezervarea de titluri și prelungirea termenului de restituire prin telefon și e-mail, împrumutul interbibliotecar intern și internațional, dar și facilitățile de multiplicare, listare și scanare la cerere constituie tot atâția pași pe calea modernizării. Amplificarea și diversificarea serviciilor s-a concretizat și în achiziția de documente în toate formatele și a bazelor de date specializate, conform noilor interese informaționale ale utilizatorilor, elaborarea de produse bibliografice pentru interesele lor de documentare și cercetare, crearea paginii web a instituției ca resursă informațională ea însăși, inițierea diverselor categorii de persoane din comunitatea deservită în utilizarea tehnologiei IT&C, o agendă culturală bogată.

Prin toate acestea, percepția asupra Bibliotecii Județene Constanța este aceea a unei instituții prietenoase și foarte necesare. Punând în centrul misiunii sale utilizatorul și nevoile lui, biblioteca și-a asigurat recunoașterea și respectul comunității. Ea a intrat în conștiința publică locală printr-o suită de valori:

- accesul nediscriminatoriu la informație, asistență și consiliere de specialitate în identificarea informației din orice domeniu, într-un spațiu instituțional civilizat, salubru, prietenos și neutru din punct de vedere al ingerințelor de orice fel : politice, religioase etc.;
- colecții de documente în format tradițional și modern, cu profil enciclopedic și adresabilitate generală
- servicii specializate de acces, modernizate prin noile tehnologii IT&I;
- volumul important de informații cu care biblioteca vine în sprijinul cetățenilor și instituțiilor privind Uniunea Europeană și problemele comunitare, Consiliul Europei, structura și funcționarea acestuia, programele de finanțare și bursele acordate de UE în țările membre, legislația europeană etc., în condițiile în care întreaga societate românească trebuie să se adapteze cerințelor de postaderare;
- *curriculum*-ul profesional al angajaților, actualizat în funcție de cerințele moderne și

standardele profesionale; în bibliotecă activează o echipă de profesioniști, într-o atmosferă de responsabilitate și colaborare; personalul este deschis instruirii continue, 90% din angajați au absolvit sau urmează să finalizeze studii superioare, 85% au urmat cursuri de formare în biblioteconomie, iar o parte din ei au studii postuniversitare, respectiv doctorate în domeniul biblioteconomic (2 persoane), sau în alte domenii (2 persoane), ceea ce determină creșterea vitezei de reacție și de adaptare la modificările produse în mediul extern și intern, cu implicații asupra calității serviciilor oferite;

- oferta culturală consistentă, cuprinzând expoziții, lansări de carte, simpozioane, concerte, recitaluri etc.

- sediul bibliotecii ca spațiu dedicat, având o amplasare teritorială centrală, cu spații funcționale ce corespund cerințelor specifice activităților biblioteconomice dar și cu spații pentru organizarea de evenimente culturale.

Așteptările beneficiarilor, cunoscute prin chestionarele și sondajele de opinie realizate periodic, sunt justificate mari. Nemulțumirile – căci acestea indică *de facto* gradul de satisfacție - se referă în primul rând la programul de funcționare redus la o singură tură și la nevoia de acces în zilele de sâmbătă. În zona colecțiilor, s-a semnalat deficitul de titluri de actualitate din domeniile : drept, psihologie, comunicare, medicină, economie, ingineri, dar și insuficiența exemplarelor din titlurile literaturii memorialistice și de călătorie, solicitate la secția de împrumut la domiciliu. Tot insuficient este considerat și numărul de calculatoare puse la dispoziția utilizatorilor. Există și nemulțumiri legate de gradul de confort: un bufet sau măcar un automat de cafea. Gestionarea nemulțumirilor trebuie să determine soluții care să îmbine ceea ce este dezirabil cu ceea ce este fezabil sub aspectul resurselor (umane, materiale, financiare) de care dispune biblioteca în actuala conjunctură.

b. 4. Concluzii

„Când întemeiezi biblioteci, pregătești hambare publice, strângi rezerve menite să preîntâmpine o iarnă a spiritului.” (Marguerite Yourcenar)

Instituția bibliotecară este implicată într-un proces de modernizare prin care, alături de serviciile tradiționale, dezvoltă servicii noi și utilizează tehnologii noi, așa cum fac cele mai multe biblioteci ale lumii civilizate. Bibliotecile publice tradiționale, care se limitează numai la gestionarea și comunicarea documentelor tipărite, nu mai fac față nevoilor crescânde de informare ale populației și rămân în urma celor care oferă servicii moderne. În contextul actual, biblioteca și-a extins funcțiile de bază, de la aceea de centru cultural la cele de centru educațional și de studiu, centru de informare generală și centru social, furnizor de servicii către întreaga comunitate.

Biblioteca publică este a tuturor oamenilor, de la preșcolarii dornici să coloreze, la vârstnicii care mai vor încă să citească până nu-și pierd de tot vederea, de la cei care caută doar sensul de dicționar al unui cuvânt până la specialiștii și cercetătorii care sapă în sursele documentare, de la șomerii ce-și îndulcesc cu ficțiuni compensatorii timpul dintre două căutări de job, la elevii și studenții care nu se opresc la rezumatele de pe net.

Una dintre cele mai potrivite afirmații, cu referire la bibliotecă, vine de la Mircea Eliade : „Un om care stăpânește sau are acces direct la o bibliotecă nu este numai un om mai bun decât alții, ci este și un om mai tare, mai fortificat sufletește decât alții. Pe el durerile îl ating mai puțin. Deasupra lui nefericirile trec mai repede”. Și, mai departe: „Lipsa bibliotecilor încurajează semidoctismul, improvizarea sau chiar fraudă intelectuală. Într-un centru cu mari și bine organizate biblioteci publice, improvizarea culturală și semidoctismul nu pot supraviețui multă vreme”. (Conferință radio, 14 nov. 1935).

De aceea, mesajul pe care îl propunem este, într-o semantică simplă: „Biblioteca – acces și șansă pentru fiecare!”.

Principalele direcții pentru îndeplinirea misiunii bibliotecii sunt în consens cu evoluțiile

din societatea cunoșterii, în care deja ne-am instalat, cu tendințele mondiale ale biblioteconomiei și științelor informării ar trebui să aibă următoarele priorități :

- dezvoltarea tezaurului informațional al bibliotecii, în concordanță cu interesele și nevoile utilizatorilor;
- implementarea noilor tehnologii ale informării și comunicării în toate procesele biblioteconomice;
- amplificarea și modernizarea serviciilor informaționale, documentare și culturale către toate categoriile de utilizatori, astfel încât biblioteca să devină cea mai importantă resursă pentru comunitate;
- calificarea și dezvoltarea de competențe necesare creșterii performanțelor personalului angajat în biblioteci;
- implementarea cercetării în domeniul biblioteconomic;
- consolidarea sustenabilității bibliotecii cu fonduri din surse atrase.

C. ANALIZA ORGANIZĂRII INSTITUȚIEI ȘI PROPUNERI DE RESTRUCTURARE ȘI/SAU DE REORGANIZARE, DUPĂ CAZ

c.1. analiza reglementărilor interne ale instituției și ale actelor normative incidente

Activitatea internă a instituției este reglementată specific de Legea bibliotecilor nr. 334/2002, cu modificările și completările ulterioare, și anume:

- Legea nr. 593/2004 pentru modificarea și completarea Legii bibliotecilor nr. 334/2002;
- OG nr. 26/2006 pentru modificarea și completarea Legii bibliotecilor nr. 334/2002;
- Legea nr. 277/2006 privind aprobarea OG nr. 26/2006 pentru modificarea și completarea Legii bibliotecilor nr. 334/2002;
- Legea nr. 156/8 mai 2009 pentru completarea art. 8 din Legea bibliotecilor nr.334/2002;
- Legea nr. 344/11 noiembrie 2009 pentru completarea art. 8 din Legea bibliotecilor nr. 334/2002;
- OUG din 15 februarie 2011 pentru reorganizarea unor instituții aflate în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, precum și pentru reducerea unor cheltuieli;
- Legea nr.41 din 8 martie 2013 pentru aprobarea OUG nr 4/2012 privind modificarea Legii bibliotecilor nr. 334/2002.

Ca instituție aflată în subordinea Consiliului Județean Constanța, biblioteca intră sub incidența Legii nr. 215/2001 – Legea administrației publice locale.

Prin ordinul comun semnat de Ministerul Culturii și Cultelor (nr. 2087/13.08.2002) și de Ministerul Educației și Cercetării (nr. 4265/19.08.2002) s-a aprobat Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice, pe baza căruia s-au elaborat Regulamentul de organizare și funcționare și Regulamentul pentru utilizatori ca documente proprii ale bibliotecii.

Activitatea instituției s-a desfășurat în conformitate cu întreaga legislație în vigoare. Anual s-au înaintat ordonatorului principal de credite, Consiliul Județean Constanța, proiectul de buget de venituri și cheltuieli, organigrama și statul de funcții ale instituției. Fișele posturilor au fost actualizate permanent, în concordanță cu atribuțiile și sarcinile fiecărui angajat.

În fiecare an au fost luate măsuri privind optimizarea activității în servicii, birouri și compartimente. S-au elaborat dispoziții ale directorului și note de serviciu ale șefilor de serviciu în vederea reglementării activităților. Au fost întocmite proceduri operaționale pentru activitățile specifice din domeniile: biblioteconomic, financiar-contabilitate și resurse umane. S-a completat și transmis Registrul general de evidență a salariaților, conform HG nr. 500/2011.

Actuala structură organizatorică, promovată prin organigramă, prin statul de funcții și prin *Regulamentul de organizare și funcționare*, este articulată pe servicii, birouri și compartimente, astfel:

I. Serviciul *Dezvoltare-Prelucrare colecții. Informare bibliografică*, coordonat de un șef

de serviciu, avînd în componență :

- Compartimentul *Dezvoltare colecții. Asistență metodologică în județ*
- Biroul *Prelucrare colecții. Referințe generale*, cu un șef de birou
- Biroul *Informare bibliografică și comunitară. Depozit legal local*
- Compartimentul *Digitizare și servicii IT către utilizatori*

II. Serviciul *Comunicarea colecțiilor*, coordonat de un șef de serviciu, avînd în componență:

- Biroul *Săli de lectură. Depozite*, cu un șef de birou
- Compartimentul *Copii și tineret*
- Compartimentul *Împrumut pentru adulți. Filiale*
- Compartimentul *Mediatecă. Centrul de Internet pentru public*

III. Compartimentul *Procese informatice specializate*;

IV. Compartimentul *Financiar-Contabilitate. Resurse umane. Achiziții publice. Administrativ. Aprovizionare.*

c.2. propuneri privind modificarea reglementărilor interne și/sau ale actelor normative incidente

• Modificarea *Regulamentului de organizare și funcționare* a bibliotecii este o cerință firească și necesară, prin analizarea implicațiilor pe care le au ultimele modificări ale cadrului legal în care biblioteca își desfășoară activitatea, și în special sub aspectul evaluării personalului și al criteriilor de performanță. Trebuie elaborate metode adecvate de evaluare, cu respectarea cerințelor metodologice și organizatorice, și anume:

- criteriile de evaluare a personalului să fie diferențiate în funcție de natura posturilor;
- evaluarea să fie unitară, așadar persoanele cu aceeași specialitate sau care îndeplinesc posturi identice să fie evaluate după aceleași criterii, utilizate în același mod;
- evaluarea să fie efectuată pe perioade suficient de lungi (minimum o dată, maximum de două ori pe an) și pe perioade relevante (nu mai devreme de 6 luni și chiar un an de la angajare), și să fie bazată pe informații certe verificate;
- metodele și tehnicile utilizate să aibă în vedere specificul fiecărui post

Criteriile de evaluare trebuie să aibă în vedere:

- competența pe post;
- orientarea spre calificare;
- caracteristici profesionale;
- preocuparea pentru obiectivele instituției;
- adaptabilitate pe post;

Criteriile orientative aplicabile urmăresc:

- abilitatea de a analiza eficient problemele de serviciu
- preocuparea de a îmbunătăți rezultatele
- acuratețe și corectitudine
- urmărirea sarcinilor de serviciu până la finalizarea lor
- abilități de relaționare cu colegii de echipă, superiorii, ceilalți colegi
- inițiativă și flexibilitate
- lipsa sancțiunilor
- pentru personalul de conducere, în plus, abilități de organizare și planificare a activității

• Modificarea organigramei, a statului de funcții și a statului de personal ale bibliotecii, în conformitate cu *Legea bibliotecilor* și nevoile reale de funcționare ale instituției, cu evoluțiile din politicile publice guvernamentale de utilizare și valorizare a resurselor umane, cu normele și reglementările adoptate cu privire la evaluarea și salarizarea personalului, cu întreaga legislație în vigoare. Pentru îndeplinirea misiunii, a funcțiilor și atribuțiilor sale de bibliotecă județeană, pentru atingerea nivelului de performanță în întreaga activitate a instituției, propunem creșterea graduală a numărului de angajați, număr care să se apropie cât mai mult posibil de criteriul de

normare a personalului din *Legea bibliotecilor* și din *Legea nr. 277/2006 privind aprobarea OG nr. 26/2006 pentru modificarea și completarea Legii bibliotecilor nr. 334/2002, Art. 6*, care prevede pentru biblioteca județeană, la categoria de personal „bibliotecar sau alte categorii ale personalului de specialitate, un post de la 5000-7000 locuitori ai județului”. Pentru Biblioteca Județeană Constanța, raportat la numărul de locuitori ai județului (684.100 locuitori, conform Recensământului din anul 2011) e necesar un număr de minimum 98 și maximum 137 posturi pentru personalul de specialitate.

În condițiile abrogării OUG nr. 34/2009, dar ținând seama de previziunile de menținere a condițiilor de austeritate financiară, apreciem pentru anul 2016, ca urgentă necesitatea de revenire la programul cu publicul în regim de două ture zilnic (8.00-20.00), ceea ce înseamnă angajarea unui număr sporit de bibliotecari, a unui garderobier și a unui operator xerox (total personal - 60 angajați, din care personal de specialitate - 45 angajați, personal administrativ și de întreținere – 10 angajați). Pentru anul 2017 estimăm necesar un număr de 65 angajați, din care personal de specialitate 50 angajați, personal administrativ și de întreținere – 11 angajați. Sperând într-o redresare a situației economice generale, în anul 2018, propunem un număr de 70 de angajați, din care personal de specialitate – minimum 55 angajați, personal administrativ și de întreținere - 15 angajați. Pentru anul 2018, propunem 75 de angajați, din care 60 de specialitate și 12 personal administrativ și de întreținere. Pentru anul 2019, propunem 75 de angajați, din care 55 angajați de specialitate, 13 angajați în sectorul administrativ și de întreținere (reînființarea atelierului de legătorie). Pentru anul 2020, propunem un număr de 80 de angajați, din care 66 personal de specialitate, și 14 angajați personal administrativ și de întreținere. Acest număr va permite, conform criteriului de normare a personalului cu funcții de conducere din *Legea bibliotecilor*, reînființarea postului de director adjunct de specialitate, post foarte necesar activității complexe a instituției, și înființarea postului de director adjunct economic. În formulele propuse pentru anii 2016-2020, ar fi necesare, față de cele existente, încă 4 funcții de conducere – 2 posturi de șef de serviciu și 2 posturi de șef de birou - și anume : 3 posturi pentru personalul de specialitate (un post șef serviciu și două posturi șef birou), și un post (șef serviciu) pentru personalul administrativ și de întreținere. Numai în acest fel se vor putea susține : reținerea în bibliotecă și motivarea personalului de specialitate, care are în prezent un volum mult mai mare al activităților față de perioada anterioară restructurării (prin susținerea serviciilor către utilizatori nou înființate, susținerea de cursuri gratuite către comunitate, coordonarea și formarea bibliotecarilor publici locali), optimizarea serviciilor tehnice și dezvoltarea de noi servicii pentru comunitate, precum și asumarea de proiecte cu surse atrase. Programul cu publicul va putea fi susținut în regim de două ture - un imperios deziderat al utilizatorilor. Va fi posibilă înființarea unui compartiment de elaborare de proiecte cu finanțare externă și a unui compartiment de elaborare a monografiilor de localități. Este necesară crearea unui compartiment de marketing și imagine, care să realizeze testarea pieței cărții, studierea în manieră profesionistă a fenomenului lecturii publice, în general a nevoii de bibliotecă, promovarea bibliotecii în comunitate, relația cu mass-media. Se va putea reactiva laboratorul de conservare, extrem de necesar; aceste activități sunt susținute în prezent prin suplimentarea atribuțiilor din fișele de post ale unora dintre cei mai competenți angajați.

Sunt necesare și demersuri la Consiliul Municipal Constanța, în conformitate cu art. 28, lit.d din *Legea bibliotecilor* și cu *Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecilor publice*, în care se prevede că „bibliotecile județene îndeplinesc și funcția de bibliotecă municipale pentru municipiile reședință de județ”, și ca atare pot beneficia de susținere financiară din partea acestei autorități locale, pentru realizarea de programe și proiecte în folosul comunității locale.

c.3. funcționarea instituției delegării responsabilităților: analiza activității consiliilor de conducere, propuneri de modificare a limitelor de competențe în cadrul conducerii instituției

Conducerea instituției este asigurată de un director și un contabil șef.

Directorul bibliotecii asigură conducerea curentă a instituției și aduce la îndeplinire hotărârile și sarcinile stabilite de organele ierarhice, angajând biblioteca în raporturile cu persoanele juridice și fizice, precum și în fața organelor de jurisdicție. Cadrul larg, de informare a personalului asupra cerințelor curente și de perspectivă ale bibliotecii și de conlucrare cu acesta pentru buna desfășurare a activității specifice este asigurat printr-o *dispoziție internă* a directorului instituției. În absența directorului, conducerea este preluată de contabilul șef.

Contabilul șef conduce compartimentul Financiar-contabilitate. Resurse umane. Achiziții publice și Administrativ, răspunzând de activitatea financiar-contabilă și asigurând legalitatea angajării cheltuielilor, precum și măsurile necesare pentru securitatea, integritatea și paza întregului patrimoniu al bibliotecii.

Consiliul de administrație este, conform *Legii bibliotecilor*, un organism cu rol consultativ, numit de director, format din 7 membri : director, în calitate de președinte, contabil-șef, șef serviciu *Dezvoltare-Prelucrare colecții. Informare bibliografică*, șef serviciu *Comunicarea colecțiilor*, șef birou *Dezvoltare – Prelucrare colecții*, șef birou *Săli de lectură. Depozite* și un reprezentant al Consiliului Județean Constanța. La ședința Consiliului de administrație participă, în calitate de invitat fără drept de vot, președintele sindicatului.

Consiliul științific este numit de director prin dispoziție și este format din 5 membri : director, în calitate de președinte, cei doi șefi de serviciu, directorul Bibliotecii Universității „Ovidius” și directorul Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național.

Este necesară informarea și consultarea cel puțin bilunară a tuturor șefilor de serviciu și de birou, a coordonatorilor de compartimente și proiecte, și de reunire trimestrială a consiliului de administrație asigură și o bună funcționare a instituțiilor delegării competențelor. În aceeași măsură, considerăm necesară reactivarea Consiliului științific.

Considerăm că nu sunt necesare modificări ale actualelor limite de competențe în cadrul conducerii instituției.

c.4. Analiza nivelului de perfecționare a personalului angajat – propuneri privind cursuri de perfecționare pentru conducere și restul personalului

Dezvoltarea competențelor profesionale a urmărit alinierea competențelor profesionale la performanțele cerute de actuala strategie de dezvoltare a bibliotecilor, prin formarea de bibliotecari calificați, în conformitate cu standardele în vigoare, cu tendințele internaționale ale domeniului, cu cerințele specifice ale angajatorilor și ale comunităților. Până în anul 2010 programul de formare și perfecționare a fost gestionat exclusiv de Centrul de Pregătire Profesională în Cultură, organism aflat în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Cultural Național, iar din anul 2010 principalul furnizor de formare profesională a devenit A.N.B.P.R. În consonanță cu exigențele utilizatorului modern, accentul s-a deplasat spre asimilarea unor concepte noi: tehnologia informației și comunicațiilor, cultura și managementul informației, crearea și gestiunea bazelor de date, marketingul produselor și serviciilor de bibliotecă, evaluarea nevoilor de informare și de formare ale utilizatorilor, aplicarea unitară a standardelor specifice.

La Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța, 85% din personalul de specialitate este calificat și a parcurs stagiile de perfecționare, bibliotecarii au și studii postuniversitare de specialitate, doi bibliografi au finalizat doctoratul în Biblioteconomie și Științele Informării, și doi bibliografi au încheiat doctoratul în istorie.

Evoluțiile rapide ale domeniului biblioteconomic determină cu stringență necesitatea participării întregului personal de specialitate la programul de actualizare permanentă a cunoștințelor profesionale, dar și în domenii conexe (managementul proiectelor, managementul calității, comunicare și relații publice etc.), fructificând și oportunitățile unor cursuri on-line. Cunoștințele, calificările, competențele profesionale și sociale dobândite în procesul formării continue trebuie să asigure personalului participarea directă la transmiterea de informație și

cunoaștere, la activitățile de cercetare, educație și dezvoltare, în acord cu exigențele impuse de accesul la tehnologiile moderne și de nevoile de informare și formare specifice ale utilizatorilor serviciilor de bibliotecă. Și personalul administrativ trebuie integrat într-o măsură mai mare în program, prin parcurgerea unor cursuri de formare și perfecționare pe probleme specifice : managementul resurselor umane, al resurselor financiare, achiziții publice etc.

Pentru personalul de conducere, propunem :

-director – stagii anuale de perfecționare în managementul cultural, managementul sistemelor de biblioteci, managementul calității, managementul performanței, managementul informației, managementul resurselor umane;

- contabil șef – stagii anuale de perfecționare în managementul resurselor financiare în instituțiile de cultură, managementul calității;

- șefi de serviciu, șefi de birou, șefi de compartimente – stagii anuale de perfecționare în : managementul resurselor documentare, dezvoltarea de noi servicii, tehnologia informației și comunicațiilor, managementul proiectelor, comunicare și relații publice.

Pentru personalul de execuție, propunem :

- personal de specialitate:

- cursuri de calificare în profesia de bibliotecar (studii medii, modulele I-III) pentru personalul din depozitul general;

- cursuri de perfecționare (studii superioare) în : managementul informației, prelucrarea documentelor, dezvoltarea de noi servicii, tehnologia informației și comunicațiilor, crearea și gestiunea bazelor de date, managementul proiectelor, marketingul produselor și serviciilor de bibliotecă, statistica de bibliotecă, evaluarea nevoilor de informare și de formare ale utilizatorilor, aplicarea unitară a standardelor specifice;

- personal financiar-contabil și administrativ:

-cursuri de perfecționare în managementul resurselor umane și managementul resurselor financiare.

D. ANALIZA SITUAȚIEI ECONOMICO-FINANCIARE A INSTITUȚIEI

Conform legislației în vigoare, bugetul de venituri al bibliotecii este constituit din alocații de la bugetul județului, veniturile realizate din taxe fiind virate la Consiliul Județean Constanța.

Nivelul alocațiilor de la bugetul județului a evoluat în funcție de disponibilul asigurat prin

bugetul consolidat al statului.

d.1. analiza datelor de buget din anul 2014

Subvenții:

- prevăzut: 2190000 lei

- realizat: 2141922 lei

Din care:

- cheltuieli de personal:

prevăzut : 1489000 lei

realizat: 1470987 lei

- cheltuieli de întreținere:

-prevăzut: 695000 lei

-realizat: 670935 lei

- cheltuieli de capital investiții

-prevăzut: 6000 lei

-realizat: 0 lei

Venituri proprii:

-prevăzut: 0

-realizat : 0

Surse atrase: 0% lei

Valorile de mai sus ilustrează faptul că, în anul 2014, subvențiile nu au fost utilizate integral, nu s-au finalizat investiția, din motive obiective și nu au existat surse atrase.

d.2. analiza comparativă a cheltuielilor (estimări și realizări), în anul 2014

Date comparative (între total estimat și realizat) în anul 2014

La data de 31.12. 2014, la Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța, situația programelor se prezintă conform tabelului:

Nr. crt.	Denumirea programului	Costuri prevăzute	Costuri realizate	Raportarea costurilor proiectelor realizate la limitele valorice ale investiției în proiecte
1.	Dezvoltarea colecțiilor Bibliotecii	150.000 lei	87.161 lei	mare
2.	Modernizarea serviciilor	56.000 lei	3.000 lei	mare
3.	Dezvoltarea bibliotecii ca centru de acces pentru resurse digitale	54.000 lei	8.000 lei	mic
3.1.	Salvarea în format electronic a colecției de microfilme	21.000 lei	3000 lei	mediu
3.2.	Presă dobrogeană carte de patrimoniu pe suport electronic	23.000 lei	4.000 lei	mediu
3.3.	Fonoteca digitală română	10.000 lei	1.000 lei	mediu
4.	Dezvoltarea serviciilor la distanță prin intermediul paginii web	15.000 lei	6.000 lei	mediu
5.	Noi servicii facilitați pentru utilizatori	7.000 lei	3.000 lei	mic
6.	Valorificarea sistemului informațional al bibliotecii	9.000 lei	4.000 lei	mediu
7.	Dezvoltarea competențelor profesionale	8.000 lei	5.000 lei	mic
8.	Editarea de lucrări de specialitate	20.000 lei	1.000 lei	mediu
9.	Asistența metodică pentru bibliotecile din județ	10.000 lei	1.000 lei	mediu

Se constată:

- o achiziție sumară de documente specifice, dotări minimale pentru secții și pentru protejarea fondului de patrimoniu;

-insuficienta dotare cu echipamente a tuturor sectoarelor de prelucrare și de comunicare a colecțiilor;

- insuficiente deplasări în județ, pentru acordarea asistenței metodologice;

-lipsa editării lucrărilor de specialitate;

-fonduri insuficiente pentru crearea bibliotecii digitale;

-dezvoltare modestă a noilor servicii și facilități pentru utilizatori;

-valorificare modestă a potențialului informațional al Bibliotecii

d.3. gradul de acoperire din surse atrase / venituri proprii al cheltuielilor instituției

- surse atrase: nu este cazul
 - venituri proprii – nu se realizează
- Se constată că nu există atrase.

d.4. gradul de creștere al surselor atrase / veniturilor proprii în totalul veniturilor

- venituri proprii- nu se realizează

d.5. ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor: 68,67%

d.6. ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total: 0,27%

d.7. grad de acoperire a salariilor din subvenție = 100%

d.8. cheltuieli pe beneficiar, din care:

- din subvenție : 25,13 lei
- din venituri proprii – nu se realizează

E. STRATEGIA, PROGRAMELE ȘI PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNDEPLINIREA MISIUNII SPECIFICE A INSTITUȚIEI, CONFORM SARCINILOR ȘI OBIECTIVELOR FORMULATE DE AUTORITATE

e.1. prezentarea strategiei pentru întreaga perioadă de management

Într-o societate deschisă, într-o lume plurală și interconectată ca cea în care trăim, strategia generală de dezvoltare a bibliotecii publice trebuie să se racordeze la tendințele mondiale ale domeniului, urmând evoluțiile și experiențele cele mai înaintate.

Strategia de dezvoltare a Bibliotecii Județene “Ioan N. Roman” Constanța, consonantă cu strategia dezvoltării întregului sistem de biblioteci din România și cu tendințele globale ale domeniului, derivă din misiunea și funcțiile instituției bibliotecare în general și ale bibliotecii publice în special, și se realizează în concordanță cu obiectivele și sarcinile asumate față de beneficiarul suprem – comunitatea deservită.

În conformitate cu *Caietul de obiective* formulat de autoritate, considerăm că strategia de dezvoltare a bibliotecii trebuie să asume următoarele direcții majore de acțiune :

- realizarea și optimizarea activităților ce constituie obiectul principal de activitate al bibliotecii: dezvoltarea, prelucrarea, organizarea, conservarea și valorificarea colecțiilor, amplificarea automatizării proceselor biblioteconomice, modernizarea serviciilor de informare, documentare, cercetare, studiu, lectură și loisir adresate utilizatorilor, organizarea de evenimente cultural-științifice pentru comunitate;
- eficientizarea permanentă a cheltuielilor, căutându-se eliminarea costurilor cu grad scăzut de eficiență în raportul cost/beneficiu;
- elaborarea de proiecte pentru atragere de fonduri europene;
- realizarea obiectivelor financiare și culturale ale instituției;

- coordonarea activității tuturor secțiilor în vederea atragerii unui număr cât mai mare de utilizatori, prin înființarea de noi servicii de bibliotecă și modernizarea celor existente;
- îndeplinirea tuturor obligațiilor care derivă din aprobarea proiectului de management și în conformitate cu ordinele/dispozițiile/hotărârile ordonatorului principal de credite al Consiliului Județean Constanta, respectiv cele prevăzute în legislația în vigoare și în reglementările care privesc funcționarea instituției;
- transmiterea la Consiliul Județean Constanta, conform dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, a rapoartelor de activitate și a tuturor comunicărilor necesare.

Câteva mențiuni:

- biblioteca publică este o instituție-resursă, care servește în modul cel mai concret cu putință întreaga comunitate, dar se adresează în special persoanelor defavorizate informațional; de aceea, oricât de mari sunt solicitările de resurse financiare, ele nu trebuie considerate niciodată nejustificate, pentru că numărul de persoane în căutarea informației este în creștere direct proporțională cu gradul de sărăcire al acestei categorii;
- eficiența economică nu poate fi aplicată mecanic eficienței culturale; investițiile în cultură rodesc mai lent în timp, dar efectele lor sunt benefice pe termen lung, asigurând dezvoltarea durabilă a societății; cultura costă, dar lipsa de cultură costă și mai mult, cu efecte devastatoare pe termen scurt/mediu/lung;

e.2. programele propuse pentru întreaga perioadă de management, cu denumirea și, după caz, descrierea fiecărui program, a scopului și ținei acestuia, exemplificări

Proiectul managerial urmărește programele instituției, așa cum au fost prezentate de autoritate în Caietul de obiective, aceste programe exprimând misiunea, funcțiile și atribuțiile specifice unei biblioteci județene.

1. Programul de dezvoltare a colecțiilor

De la aspirația renaștentistă de „colecție universală”, biblioteca a ajuns în actualitate un sistem structurat, cu principii, legi, norme, metodologii și proceduri proprii, care reglează și flexibilizează sistemul, adaptându-l cerințelor celor care îl utilizează. În cadrul sistemului, dezvoltarea colecțiilor de bibliotecă este un proces esențial și de maximă responsabilitate. Profilul, coerența și completitudinea structurii colecțiilor sunt importante pentru valoarea lor patrimonială intrinsecă, dar determinante pentru valorificarea lor către utilizatori. Manifestul UNESCO pentru biblioteci publice (1994) stipulează că „Toate grupele de vârstă trebuie să găsească materiale adecvate nevoilor lor. Pe lângă materialele tradiționale, colecțiile și serviciile trebuie să includă toate tipurile de medii și tehnologii moderne. Calitatea înaltă și adecvarea la nevoile și condițiile locale sunt esențiale. Materialele trebuie să reflecte tendințele curente și evoluția societății, dar și memoria încercărilor și imaginației umane.”

Conform recomandărilor IFLA/UNESCO, rata medie de înnoire a fondului de publicații trebuie să fie de 7-10 ani. Dezvoltarea colecțiilor impune o politică de achiziții (în accepție biblioteconomică abonare, cumpărare, dar și donații) guvernată de principiul selectivității și bazată pe criterii profesionale : asigurarea profilului enciclopedic al colecțiilor, a continuității și actualității lor, raportarea la structura socioprofesională a comunității deservite, valoarea științifică și culturală a publicațiilor, achiziționarea lucrărilor de fond local (cu caracter dobrogean) și a lucrărilor în limbile minorităților etnice reprezentate în municipiu și județ. Se va urmări respectarea în cât mai mare măsură a *Legii bibliotecilor* - creștere anuală de 50 documente specifice la 1.000 locuitori ai comunității deservite – și respectarea recomandărilor Comisiei Naționale a Bibliotecilor – documente electronice în procent de 20-25% din achiziție. Se va urmări de asemenea respectarea prevederilor *Legii nr. 111/1995-Legea depozitului legal*, pentru producția editorială și tipografică de depozit legal local, ca funcție a bibliotecii județene și

totodată sursă de creștere a colecțiilor. Pentru asigurarea completitudinii colecției se vor contacta Rezerva Națională de Publicații a Bibliotecii Naționale, editurile, anticariatele și redacțiile de presă, în vederea completării curente și retrospective, și se vor iniția demersuri pentru obținerea dreptului de arhivare a periodicelor și seriialelor locale care au decis să-și continue apariția numai în format electronic.

Se impune o evoluție a colecțiilor, în format analog și digital; colecțiile de documente din următorii ani vor avea în vedere criterii lingvistice multiple;

Folosind tehnologia IT, se va amplifica capacitatea bibliotecii de a dezvolta colecții, prin generarea de documente și baze de date specializate, pe domenii de interes ale utilizatorilor.

Pentru eficientizarea costurilor de achiziție, se vor identifica în mod continuu sursele cele mai ofertante sub aspectul prețului (târguri de carte, oferte editoriale cu discount, negocieri cu editurile), cu mențiunea că, cel puțin sub aspectul achiziției de publicații, o ediție valoroasă nu poate fi supusă negocierii. Se vor identifica însă oportunitățile de achiziție partajată de documente și baze de date cu biblioteci din sistem sau cu alte tipuri de biblioteci, și de asemenea oportunitățile de donații și schimburi de publicații.

Prelucrarea colecțiilor în sistem informatizat va continua, respectându-se un interval de maximum 25 zile între achiziția și finalizarea prelucrării fiecărui semnal de carte. Se va asimila instruirea în utilizarea noului sistem integrat de bibliotecă TINREAD.

Sunt necesare colaborări la nivel național pentru stabilirea unei strategii de prelucrare și arhivare a documentelor digitale.

În zona de prelucrare a colecțiilor speciale, beneficiind de prezența locală a unui specialist cu expertiză pe carte veche, în următoarea perioadă de management considerăm posibilă clasarea fondului de patrimoniu din colecțiile speciale ale bibliotecii (2190 unități de evidență), în conformitate cu prevederile *Legii nr. 182/2002 – Legea patrimoniului național*, cu modificările și completările ulterioare.

Organizarea colecțiilor va avea în vedere o mai bună configurare a structurii și o poziționare mai coerentă a colecțiilor, prin reorganizarea fondului de depozit legal local și amplasarea unitară, într-un spațiu dedicat, a fondului colecțiilor speciale.

Conservarea colecțiilor, activitate care a fost susținută în forme specializate este foarte importantă pentru asigurarea sănătății, integrității și longevității colecțiilor, pentru reintroducerea documentelor deteriorate în circuitul lecturii și pentru salvarea valorilor de patrimoniu. Este absolut necesară reluarea activității laboratorului de conservare, prin angajarea de personal calificat. Pentru prezervarea unor documente foarte valoroase din colecțiile speciale, dar și a unor documente deteriorate prin multiple consultări (de ex. presă veche dobrogeană, documente de iconografie locală, microfilme etc.) este necesară transpunerea în mediu electronic a acestor documente și consultarea lor virtuală.

2. Programul de modernizare a serviciilor și produselor de bibliotecă – prin automatizare, cel mai ambițios program al bibliotecilor românești după 1989, vizează modernizarea și diversificare a produselor și serviciilor de bibliotecă, creșterea impactului lor în comunitate, pe baza noilor tehnologii IT. Programul asigură democratizarea accesului la informație prin accesul neîngrădit al utilizatorilor la informații, informare și documentare globală, rapidă și calitativ superioară. În cadrul acestui program, se vor consolida direcțiile din perioada anterioară de management, prin continuarea automatizării proceselor biblioteconomice pe baza implementării noului sistem integrat TINREAD, prin dezvoltarea bibliotecii ca centru de acces pentru resurse digitale, ca ofertă sporită de documente în mediu virtual create prin digitizarea celor mai solicitate categorii de documente existente pe suporturi tradiționale în colecțiile bibliotecii, dar și prin realizarea de noi baze de date bibliografice și specializate, în funcție de interesele exprimate de utilizatori, prin dezvoltarea serviciilor la distanță prin intermediul paginii web, care asigură acces permanent la informație. Este programul pe care se fundamentează noul concept de „bibliotecă a viitorului”, o bibliotecă pe care unii specialiști ai

domeniului o văd ca bibliotecă virtuală, formată exclusiv din documente pe suport electronic, din baze de date și resurse Internet, promovând această viziune prin înființarea de „biblioteci fără carte”, în timp ce alții promovează conceptul de „bibliotecă hibridă”, în ale cărei colecții coexistă documentele pe suport clasic cu cele electronice.

3. Programul de valorificare complexă a potențialului informațional al tuturor resurselor documentare ale bibliotecii

Modernizarea serviciilor către utilizatori reprezintă cuvântul de ordine al fiecărei biblioteci publice actuale. În țările europene avansate, se cheltuiesc în medie 15 euro pe cap de locuitor pentru funcționarea bibliotecilor. Dat fiind că biblioteca este cea mai utilizată instituție infodocumentară și culturală a municipiului și județului, obiectivul principal al strategiei manageriale îl constituie modernizarea și diversificarea serviciilor sale, în așa fel încât să devină o resursă fundamentală pentru întreaga comunitate și o organizație aptă să susțină, în forme specifice, societatea cunoașterii. Toate programele și proiectele instituției se subsumează, în fapt, acestui obiectiv.

a. Servicii infodocumentare :

- **optimizarea serviciilor tradiționale** de studiu în sălile de lectură și tranzacții de împrumut la domiciliu, prin achiziție lărgită de documente - în special pentru copii - în toate tipurile de formate, amplificarea ofertei de baze de date specializate, create pe baza documentelor bibliotecii pe domenii de interes pentru utilizatori, prin oportunități de împrumut interbibliotecar național și internațional de publicații, dar mai ales prin **utilizarea mai accentuată a noilor tehnologii în oferta de servicii :**

- acces lărgit la resursele informaționale, prin asistență de specialitate în navigarea pe Internet în domenii de interes pentru studiu și informare;

- inițiere periodică în tehnica de căutare și evaluare a acestui tip de resurse în vederea dezvoltării obiceiurilor de muncă intelectuală autonomă, în special pentru segmentul de utilizatori – copii;

- asistență de specialitate în utilizarea programului TinRead (modulul OPAC) pentru regăsirea informațiilor, în compartimentul de referințe generale dar și în toate zonele de activitate cu utilizatorii;

- ofertă de servicii de transfer de date (copiere pe CD sau transmitere electronică), de listare și multiplicare din documentele și bazele de date proprii sau din resursele Internet, cu respectarea dreptului de autor;

- acordarea de informații și referințe, rezervarea de titluri și prelungirea termenelor de restituire inclusiv telefonic, prin e-mail și accesând pagina web la secțiunea „Întreabă bibliotecarul”;

- implementarea tehnologiilor Web 2.0 în comunicarea cu utilizatorii, în promovarea produselor și serviciilor bibliotecii;

- **susținerea cerințelor de informare, studiu și cercetare ale utilizatorilor** prin activități complexe de cercetare bibliografică și documentare, concretizate în acordarea de referințe bibliografice, elaborarea de bibliografii și webliografii, generarea de noi baze de date specializate folosind documentele clasice dar și resursele Internet; ne propunem de asemenea inițierea demersurilor prin care biblioteca să devină centru național de resurse bibliografice pentru provincia istorică Dobrogea;

- **generarea de noi instrumente de informare** și de noi documente, prin programul propriu de editare (înființarea unei edituri proprii);

- **amplificarea serviciilor de bibliotecă existente pentru persoanele cu nevoi speciale**, va consta în continuarea inițiativelor existente (copiii asistați, persoane în vârstă, persoane private de libertate) și prin extinderea lor către persoanele cu handicap vizual, având în vedere

parteneriatul semnat cu Fundația „Cartea călătoare” Focșani (de la care s-a primit în acest an o donație de cărți *Daisy* și echipamente de citire în Braille) și Asociația pentru nevăzători Constanța, și către persoanele spitalizate – adulți și mai ales copii: servicii de împrumut de publicații, lectură, audiții și proiecții;

- **susținerea curriculei școlare** (de ex. cursuri de limbi străine pentru preșcolari și elevi) **și a educației permanente (*lifelong learning*)**, **susținerea de cursuri gratuite pentru comunitate**, pe diverse domenii de interes, dar în special de inițiere în utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale, prin intermediul noului serviciu *Calculatoare cu Internet pentru public* și al Centrului de formare al bibliotecii. Un raport recent al Comisiei Europene arată că în Uniunea Europeană nivelul mediu de educație continuă (pondera adulților cu vârste între 25-64 ani) ar trebui să atingă cel puțin 15% în 2020. România se află pe penultimul loc, înaintea Bulgariei, în ceea ce privește participarea adulților la educație pe tot parcursul vieții (1,5% în 2009). Aici biblioteca publică, în conjuncție cu alte organisme furnizoare de educație continuă, ar putea avea un cuvânt mai amplu de spus.

4. Programul de optimizare a serviciilor de bibliografică locală și comunitară

- elaborarea bibliografiei dobrogene curente și retrospective, din publicațiile seriale și din publicații monografice, cu extinderea spre surse din alte cataloage și baze de date din biblioteci românești și străine;

- selecția și realizarea înregistrărilor catalografice analitice pentru personalitățile dobrogene, din surse cât mai variate, inclusiv baze de date externe ;

- continuarea organizării de expoziții documentare, cu tematică dobrogeană;

- valorificarea potențialul informațional dobrogean, în cadrul proiectelor în parteneriat, al manifestărilor - cultural științifice organizate de bibliotecă sau de alte instituții.

-**dezvoltarea Centrului de Informare Comunitară** ca punct de acces pentru rezolvarea problemelor fiecărui membru din comunitate, prin up-gradarea bazelor de date specifice și prin creșterea numărului de parteneriate și acorduri de colaborare cu organizațiile locale, în scopul valorificării cât mai multor informații cu caracter public utile comunității; în cadrul CIC se realizează cercetări sociologice ex. *Satisfacția și profilul utilizatorului serviciilor Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman Constanța*, în 2011 și în anul 2012, *Barometrul Bibliotecii Județene Constanța*);- redactarea și diseminarea buletinului informativ *Întâmplări din bibliotecă*, material de promovare a produselor și serviciilor oferite de bibliotecă, în format electronic (www.biblioteca.ct.ro).Avem în vedere realizarea de noi sondaje de opinie ce vizează calitatea serviciilor bibliotecii, gradul de satisfacție vizavi de colecții, atitudinea personalului, gradul de confort în bibliotecă etc.

5. Programul de dezvoltare de noi servicii și facilități de informare pentru utilizatori

Programul va avea în vedere, pe lângă deja existentele servicii, în mediu tradițional și electronic, extinderea celor electronice, precum și facilitarea accesului utilizatorilor la resursele informaționale externe, inclusiv prin medierea relației utilizatorului cu instituții similare, din România și din străinătate.

6. Programul informațional-cultural

Amplificarea acestor servicii implică diversificarea ofertei culturale, prin dinamizarea ofertei tradiționale (Clubul Artelor, Ziua Internațională a Cărții și a Dreptului de Autor, Ziua Națională a Bibliotecarului, Ziua Porților Deschise, Noaptea Bibliotecilor) și organizarea sistematică de noi evenimente interactive cu impact comunitar, în colaborare cu diverși parteneri culturali, pentru celebrarea unor momente, evenimente, valori și personalități locale, naționale și universale : expoziții tematice, aniversare și comemorative de carte, iconografie, cartografie, expoziții de pictură, grafică, sculptură, lansări de carte, simpozioane, dezbateri, conferințe, concursuri, concerte, recitaluri, târguri de carte, atât pe plan local cât și județean. Pentru amplificarea serviciilor către utilizatorii – copii pe perioada vacanțelor propunem, în cadrul

parteneriatelor educaționale și de *loisir* cu grădinițele și școlile, înființarea unui spațiu de divertisment *outdoor* în parcul din fața bibliotecii, ca spațiu controlat în care jocul să fie combinat cu valențele educative ale lecturii, desenului, audițiilor muzicale, pe baza fondului documentar al bibliotecii. Propunem de asemenea înființarea în sediul Bibliotecii a unui Club al adolescenților și a unui Club al studenților.

Agenda culturală va fi anunțată prin materiale de informare diseminate în format fizic și electronic în comunitate, și promovată pe toate canalele media.

De asemenea, vor fi organizate:

- cursuri pentru comunitate, cursuri pentru bibliotecarii din județ: Bazele serviciilor noi de bibliotecă; cursuri de dobândire de noi competențe și abilități în domeniul IT;
- organizarea periodică de ateliere de creație, destinate instruirii nonformale a celor mai tineri membrii comunității și implicarea acestora în evenimentele organizate de bibliotecă;
- inițierea sistemului de voluntariat al membrilor comunității în relație cu activitatea curentă a bibliotecii și cu activitățile culturale organizate de instituție.

7. Programul de editare

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța are o îndelungată experiență în editarea de materiale care valorifică potențialul informativ dobrogean. În acest sens, se va continua politica de editare, cu noi titluri, și, în aceeași măsură, vor fi atrase către bibliotecă personalități ale lumii universitare și culturale, care în colaborare cu bibliotecarii să pună în valoare cât mai multe din documentele de istorie și memorie locală.

De-a lungul timpului s-au elaborat bibliografii, bio-bibliografii, indici tematici, monografii, studii și alte categorii de publicații de specialitate, necesare cunoașterii temeinice a domeniului de activitate dar și diferitelor categorii de utilizatori (studenți, cadre didactice, cercetători ș.a.). Beneficiind de un personal calificat, preocupările teoretice trebuie să continue în primul rând printr-o prezență mai activă cu articole în presa de specialitate, acolo unde se dezbate cele mai noi evoluții și experiențe ale domeniului, și de asemenea prin realizarea unor materiale de specialitate pentru continuarea seriilor „*Comunicări și referate de bibliologie*” - cu doar două apariții în volum (1984 și 1999) - și „*Contribuții la bibliografia Dobrogei*”, serii care s-au bucurat de un foarte bun impact din punct de vedere profesional și cultural, la nivel local și național. Editarea acestor lucrări, dar și a altor produse ale cercetării, este dezirabilă într-o măsură cât mai mare.

8. Programul de asistență metodologică acordată bibliotecilor publice din județ

Asistența metodologică către bibliotecile publice locale are în vedere creșterea eficienței acestor biblioteci ca structuri apte să susțină dezvoltarea durabilă a comunităților prin accesul asigurat fiecărui membru al comunității la informație, educație permanentă și cultură. Concomitent cu activitatea curentă de asistență, consiliere, susținerea dezvoltării competențelor profesionale ale bibliotecarilor locali, realizarea statisticii centralizate și celelalte sarcini specifice, se impune intensificarea demersurilor la autoritățile locale pentru redeschiderea sau deschiderea de biblioteci comunale și orașenești, unde acestea nu funcționează.

9. Programul de dezvoltare a competențelor profesionale

Alinierea competențelor profesionale la performanțele cerute de dezvoltarea societății cunoașterii și la actuala strategie de dezvoltare a bibliotecilor impune formarea și perfecționarea continuă a personalului, prin programe care să asigure dobândirea cunoștințelor și competențelor necesare utilizării tehnologiilor moderne și pregătirea în domeniul biblioteconomiei și al științelor informării, dar și în domenii conexe. Se impune valorificarea unor documente elaborate în cadrul unor proiecte europene de dezvoltare a competențelor infodocumentare precum *Euroreferențialul competențelor profesioniștilor europeni în informare și documentare*, *Decidoc* și *Certidoc*. Activitatea în asociațiile profesionale este o componentă puternică a dezvoltării competențelor profesionale, în spațiul asociativ (el însuși furnizor de formare și perfecționare), valorizându-se cele mai noi experiențe și modele de bune practici în domeniu. Cercetarea urmată de elaborarea și editarea de lucrări în domeniul biblioteconomic trebuie să devină o preocupare constantă a celor mai buni profesioniști, fiind programul prin care se adaugă valoare potențialului documentar și informațional al unei biblioteci.

10. Programe culturale către comunitate își propune să realizeze constant, la sediu sau în instituții partenere, activități culturale, dedicate comunității, cu scopul creșterii vizibilității instituției și, respectiv, perceperea Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” ca instituție de maximă importanță a municipiului și județului.

e.3. Proiecte propuse în cadrul programelor

1. Dezvoltarea colecțiilor

-ținând cont de condițiile financiare, dintr-un necesar de peste 30.000 documente specifice (conform *Legii bibliotecilor*), anticipăm posibilă achiziționarea prin cumpărare, în anul 2016, a unui număr de minimum 10.000 documente specifice în toate formatele, în anul 2017 a unui număr de minimum 12.000 d. s., număr care să crească anual cu 1.000-2.000 documente;

- finalizarea prelucrării retrospective a colecției de brevete de invenții și publicațiilor periodice de depozit legal, până la sfârșitul anului 2016;

- realizarea operațiunii de redactare a fișelor analitice de evidență ale lucrărilor de patrimoniu și a celorlalte operațiuni prevăzute de lege, în vederea evaluării și clasării exemplarelor de carte veche românească (172 u.b.) și carte veche străină (2018 u.b.) din colecțiile speciale ale bibliotecii;

- menținerea caracterului actual al colecțiilor, prin deselectarea și propunerea spre casare anuală a lucrărilor uzate fizic și moral;

- efectuarea lucrărilor de extindere a depozitului legal local și a depozitului general, achiziționarea polițelor și rafturilor metalice necesare;

- achiziționarea unui sistem de securizare a fondului în circulație (de la Secția pentru copii și tineret, mediatecă, filiala Brătianu, Filiala Coiciu, după reabilitare), pentru asigurarea integrității colecțiilor.

Filialele bibliotecii vor avea mai multe documente provenite din achiziție.

2. Programul de modernizare a serviciilor și produselor de bibliotecă - prin automatizare

Programul are ca scop democratizarea accesului la informație și va include următoarele proiecte :

- up-grad-are și extinderea rețelei informatice a Bibliotecii la sediul central și constituirea sistemului de comunicații cu Filiala nr.3 Brătianu, și, în perspectiva reluării activității, și cu Filiala nr.1, Coiciu;

- achiziționarea de noi echipamente (calculatoare, licențe, imprimante, scannere cititoare de barcoduri etc.);

- reconfigurarea paginii web a bibliotecii prin îmbunătățirea accesului la catalogul on-line, actualizarea conținutului în secțiunile de specialitate, adăugarea de noi secțiuni de informare

generală și promovare a serviciilor și proiectelor bibliotecii;

- continuarea galeriei iconografice dobrogene vechi (cărți poștale și fotografii cu tematică dobrogeană), prin digitizarea, prelucrarea bibliografică și integrarea informației în bazele de date ale bibliotecii, precum și diseminarea informației pe pagina web/în catalogul on-line, cu ajutorul facilităților oferite de sistemul integrat de bibliotecă TinRead;

- finalizarea salvării în format electronic a informației existente în colecția de microfilme a Bibliotecii, digitizarea, prelucrarea bibliografică și integrarea informației în bazele de date ale Bibliotecii, precum și diseminarea informației pe pagina web/în catalogul on-line;

- finalizarea salvării presei vechi dobrogene și a celor mai valoroase ediții din fondul de patrimoniu, de pe suport tradițional pe suport electronic, digitizarea, prelucrarea bibliografică și integrarea informației în bazele de date ale bibliotecii, precum și diseminarea informației pe pagina web/în catalogul on-line, în intervalul 2013-2018;

- salvarea în format electronic a colecției de *ex-libris*-uri, digitizarea și diseminarea informației pe pagina web/în catalogul on-line, în intervalul 2016-2018;

- inițierea demersurilor pentru integrarea lucrărilor digitizate în Biblioteca Digitală Europeană Local, parte a Bibliotecii Digitale Europene (<http://www.europeana.eu>).

3. Programul de valorificare complexă a potențialului informațional al tuturor resurselor documentare ale bibliotecii

Acest program are ca obiectiv optimizarea și amplificarea serviciilor către utilizatori/comunitate, după cum urmează :

- realizarea anuală medie a unor indicatori specifici de utilizare a bibliotecii care să se apropie de valorile :

- 6000 utilizatori activi/an;

- 120.000 vizite la bibliotecă

- 250.000 publicații consultate/difuzate/an

- acordarea de referințe generale, acordarea de asistență de specialitate în utilizarea surselor de informare ale bibliotecii, inclusiv a resurselor Internet, redactarea de mape tematice și bibliografii pe niveluri de învățământ și discipline de studiu pentru elevi și studenți, pentru o medie de 100 utilizatori/zi; realizarea de chestionare și sondaje de opinie vizând utilizatorii;

- elaborarea bibliografiei Dobrogei în format electronic;

- acordarea de referințe bibliografice, elaborarea de bibliografii și webliografii locale la cerere, tematice și de recomandare; elaborarea de documentări și cercetări bibliografice asupra provinciei Dobrogea și inițierea demersurilor pentru constituirea centrului de resurse bibliografice „Dobrogea”;

- noi investigații pentru actualizarea și dezvoltarea bazelor de date ale Centrului de Informare Comunitară, crearea unei baze de date cu informație turistică specifică, elaborarea semestrială de chestionare și sondaje de opinie, identificarea de noi parteneriate și proiecte, promovarea media a activității bibliotecii;

- inițierea de parteneriate cu școli, licee, universități și Camera de Industrie, Comerț, Agricultură și Navigație Constanța, în vederea dezvoltării Cabinetului de documentare OSIM și a promovării ofertei sale;

- utilizarea intensă a rețelelor de comunicare Facebook, Twitter, blogging în comunicarea cu utilizatorii și promovarea produselor și serviciilor bibliotecii;

- formarea echipelor pentru acordarea de servicii persoanelor defavorizate social și ambientarea unui spațiu dedicat pentru serviciile acordate persoanelor cu handicap vizual;

- elaborarea unui proiect vizând educația permanentă a adulților, pe baza solicitărilor din comunitate, în cadrul serviciului Calculatoare cu acces Internet pentru public;

- continuarea a serviciilor gratuite pentru pensionari;

- organizarea anuală a tradiționalei manifestări a „Clubului Artelor”, a „Zilei Mondiale Cărții și a Dreptului de Autor”, a „Zilei Naționale a Bibliotecarului” și a „Noptii bibliotecilor”;

- organizarea trimestrială a „Zilei porților deschise”, cu vizitarea întregii instituții, prezentarea colecțiilor speciale, dezbateri publice asupra rolului formativ al bibliotecii;
- organizarea lunară de expoziții de documente specifice (carte, seriale, iconografie, cartografie), în cadrul evenimentelor aniversare sau comemorative, dar și de expoziții de pictură și grafică ale elevilor și ale artiștilor plastici, alte tipuri de expoziții, în sediul central și la filiala Brătianu;
- lansări de carte, concerte, recitaluri și alte evenimente culturale ocazionale, cu agendă neanticipabilă;
- activități comune cu biblioteci orășenești și comunale, cu bibliotecile școlare și universitare din județul Constanța;
- reluarea activității Filialei nr. 1 Coiciu, ca spațiu cultural complex, bine poziționat în teritoriu, prin angajarea a 2 bibliotecari;

4. Programul de optimizare a serviciilor de bibliografică locală și comunitară

Proiectele din cadrul acestui program vizează redactarea de bibliografii locale și de informare comunitară (la cerere, tematice etc.) și livrarea acestora prin toate canalele de comunicare: telefon, fax, e-mail, CD, pentru lucrări de cercetare științifică (de licență, lucrări de masterat, lucrări de grad didactic, lucrări de doctorat, studii științifice).

5. Programul de dezvoltare de noi servicii și facilități de informare pentru utilizatori

Programul se va concretiza în proiecte care să răspundă mai eficient nevoilor de informare ale tuturor categoriilor de utilizatori:

- facilitarea accesului la alte colecții de documente, prin împrumut interbibliotecar național și internațional;
- continuarea accesului la informare legislativă prin programul Lex Expert ;
- intensificarea colaborării cu asociația persoanelor cu deficiențe de vedere, pentru a valorifica în mod superior cărțile în format *Daisy* deja achiziționate; în același sens, creșterea numărului de audiobooks din colecțiile bibliotecii;
- rezervarea documentelor de bibliotecă prin telefon și e-mail;
- eficientizarea catalogului on-line, printr-o continuă adaptare a procesării informației, în funcție de nevoile utilizatorilor;
- facilitarea accesului la alte baze de date și cataloage ale bibliotecilor, prin intermediul legăturilor de pe pagina de web;
- asigurarea facilităților de listare, scanare, multiplicare de documente din bazele de date proprii, în toate compartimentele;
- diversificarea ofertei informaționale prin publicații specializate, editate și furnizate de OSIM, OMPI și alte organisme științifice;
- extinderea serviciilor către persoane aflate în condiții speciale : privare de libertate, spitalizare etc ;

6. Programul informațional - cultural

La Biblioteca Județeană a existat dintotdeauna deschiderea spre și preocuparea de colaborare cu întreaga comunitate. Deținerea unor surse informațional-documentare reprezentative în raport cu serviciile similare din alte instituții, colecțiile de documente și bazele de date ale bibliotecii ce oferă instituțiilor partenere posibilitatea de a explora mediul politic și de afaceri local, de a se informa cu privire la evenimentele locale și naționale, la legislația română și europeană, au constituit tot atâtea atu-uri de natură profesională în cadrul acestor relații;

existența unei „piețe” permanente pentru desfacerea serviciilor informaționale și culturale ale bibliotecii, piață ce a căpătat o anumită stabilitate pe măsură ce serviciile oferite au devenit cunoscute și și-au dovedit utilitatea, a determinat creșterea vizibilității bibliotecii și cooptarea ei ca partener privilegiat și de cursă lungă în programele unor instituții sau organizații ale societății civile; contingentul de utilizatori care a conștientizat rolul activității info-documentare în comunitatea deservită, și care acoperă un segment important din populația orașului și a județului a sporit în timp vocația comunitară a bibliotecii.

În următoarea perioadă de management este important să continue parteneriatele și colaborările care s-au dovedit benefice pentru activitatea instituției:

- în primul rând parteneriatele cu instituția școlară (Inspectoratul Școlar Județean Constanța, Casa Corpului Didactic, grădinițe, școli și licee), cunoscând rolul formativ și educativ al bibliotecii, și importanța formării și consolidării deprinderilor de lectură de la cele mai mici vârste; parteneriatele educaționale pot fi amplificate și prin implicarea segmentului de utilizatori – studenți, un segment semnificativ, care poate susține pe bază de voluntariat proiecte ale bibliotecii;
- Convenția de colaborare cu OSIM, privind diseminarea informației destinat bibliotecilor publice în vederea educării continue a populației în domeniul protecției proprietății industriale, în care biblioteca este parte alături de alte 12 biblioteci județene din țară; în cadrul Convenției, s-au primit donații de publicații editate de OSIM și de OMPI, precum și o valoroasă colecție de brevete de invenții;
- protocolul de colaborare cu Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Constanța, în cadrul căruia se desfășoară sesiuni de prevenire cu elevii și s-a creat o bază de date permanent actualizată;
- protocoale de colaborare cu Organizația Neguvernamentală Ecologistă „Mare Nostrum”, cu ONG-ul World Vision, cu Liga Femeilor – Filiala Constanța, în cadrul cărora se susțin sistematic evenimente pentru tineri, biblioteca beneficiind și de donații de publicații de profil;
- protocoale de colaborare cu organizațiile minorităților etnice din spațiul dobrogean : Uniunea Democrată a Tătarilor și Turcilor Musulmani din România, Forumul Democrat al Germanilor – Filiala Dobrogea, Comunitatea Italianilor din Dobrogea „Ovidius”, cu donații de publicații în limbile minorităților și susținerea de evenimente dedicate diversității etnice și interculturalității;
- parteneriatele cu Direcția Județeană de Asistență Socială și Protecția Copilului, Agenția Națională pentru Sprijinirea Inițiativelor Tinerilor – ANSIT, Centrul Teritorial Constanța, Centrul Regional de Resurse pentru ONG-uri CENTRAS Constanța, pentru organizarea de seminarii și alte tipuri de evenimente dedicate tinerilor;
- proiectul „*O carte pentru fiecare copil*”, constând în donații de carte (de la instituții dar și persoane fizice) către copiii defavorizați din mediul rural;
- proiectul „*Aplauze pentru ei*”, adresat copiilor instituționalizați, cu evidențierea și premierea celor mai talentați dintre ei, realizat în colaborare cu Direcția Județeană de Asistență Socială și Protecția Copilului și ONG-uri de profil.;

În climatul de deschidere și efervescență de după 1989, în anul 1993 au fost puse bazele unei frățești colaborări între Biblioteca Județeană Constanța și Biblioteca Națională a Republicii Moldova, în cadrul căreia a luat ființă Biblioteca „Ovidius” din Chișinău, ca filială a bibliotecii constănțene, pe baza unui fond de carte donat de bibliotecă. Au continuat de-a lungul anilor donațiile de publicații, și au avut loc câteva participări reciproce la evenimente profesionale și culturale. În ultimii ani contactele s-au rarefiat (ultimul protocol de colaborare a fost semnat în anul 2005), de aceea considerăm o prioritate reluarea și susținerea în forme mai consistente a colaborării cu Biblioteca „Ovidius” din Chișinău.

În aceeași măsură, premisele unor parteneriate transfrontaliere, cu biblioteci publice din Bulgaria, care trebuie valorificate, în virtutea unor similarități de dezvoltare instituțională.

7. Programul de editare

Editarea de lucrări de specialitate va avea în vedere următoarele proiecte:

2016

- Revista „Biblion”-două numere
- Lucrare monografică dedicată împlinirii a 85 de ani de existență a Bibliotecii;
- Lucrare dedicată împlinirii a 100 de ani de la Primul Război Mondial, în colaborare;
- *Dicționarul personalităților dobrogene, vol IV*

2017

- Revista „Biblion”-două numere
- Dicționarul personalităților dobrogene, vol V*
- Monografie de localitate
- Comunicări și referate de bibliologie
- Literatura în Dobrogea, vol III

2018

- Revista „Biblion”-două numere
- Dicționarul personalităților dobrogene, Addenda*
- Monografie de localitate

2019

- Revista *Biblion*- două numere
- Monografie localitate
- *Literatura în Dobrogea, vol IV*
- Monografia Stan Greavu-Dunăre

2020

- Revista *Biblion*- două numere
- Monografie localitate
- Comunicări și referate de bibliologie

8. Programul de asistență metodologică acordată bibliotecilor publice din județ

Activitatea metodologică se va concretiza prin :

- organizarea de reuniuni metodologice cel puțin semestrial, pentru dezbateră noutăților din domeniu și rezolvarea unitară a problemelor profesiei;
- deplasări ritmice (minimum una pe trimestru) la bibliotecile publice din județ pentru asistență și consiliere;
- demersuri la autoritățile locale pentru înființarea/reînființarea sediilor de biblioteci și reluarea activității bibliotecilor acolo unde a fost suspendată;
- monitorizarea constantă a participării bibliotecarilor locali la stagiile de perfecționare profesională.

Vor continua proiectele comune „*Monographica – Memorie și identitate*”, cu colectare de date din teritoriul de către bibliotecarii locali, și „*Catalogul Colectiv Județean*”, prin sprijin acordat bibliotecilor locale în asigurarea infrastructurii informatice necesare și constituirea bazelor de date bibliografice. Derularea acestor proiecte are o agendă impredictibilă, pentru că ține de factori exteriori bibliotecii, previzionăm totuși până la finalul perioadei de management

posibilitatea realizării documentației necesare pentru încă trei monografii de localități și realizarea, fie și parțială sub aspectul bibliotecilor integrate, a Catalogului.

9. Programul de dezvoltare a competențelor profesionale

Proiectele din această zonă cuprind în principal stagii de formare, perfecționare și specializare profesională, planificate astfel:

- 2016 – 2020 - în funcție de oferta de formare a A.N.B.P.R. și de resursele financiare alocate, participarea a minimum 6-8 angajați anual; de asemenea, propunem absolvirea anuală a cursului postuniversitar de Biblioteconomie și Știința Informării de către un bibliotecar.

- participarea la seminarii, ateliere de lucru, simpozioane, conferințe și alte tipuri de reuniuni profesionale în cadrul asociațiilor trebuie să fie cât mai amplă, atât la nivel național, cu costuri susținute parțial sau integral de instituție, cât și la nivel internațional, prin granturi și/sau alte surse atrase.

10. Programe culturale către comunitate

În anul 2016 se împlinesc 85 de ani de la fondarea instituției și, în acest sens, ne propunem organizarea unor manifestări cu caracter național, cu participarea bibliotecarilor din țară, din toate tipurile de structuri infodocumentare. Tot în anul 2016, se împlinesc 100 de ani la Primul Război Mondial, moment istoric de importanță crucială, în amintirea căruia sunt programate o serie de manifestări de amploare, în colaborare cu alte instituții de cultură, Universitatea „Ovidius”, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Direcția Județeană a Arhivelor Statului, etc.

e.4. Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate în perioada de management

În perspectiva unei mai consistente finanțări a bibliotecilor publice, dar și prin eforturi proprii de atragere de fonduri suplimentare, ne propunem în primul rând continuarea unor activități specifice, precum și inițierea unor activități care să crească gradul de vizibilitate a instituției în comunitate și implicarea cât mai multor cetățeni în viața culturală a orașului.

Marketing, imagine, promovare, strategii media

Ca în orice activitate umană, și în activitatea de bibliotecă se aplică principiile pieței, și mai ales principiul raportului just dintre cerere și ofertă. Preocupările de testare a cererii de produse și servicii infodocumentare și culturale, și de adecvare a ofertei în funcție de cerere au fost susținute constant în toate zonele de activitate (achiziția de publicații, generarea de baze de date, îmbunătățirea serviciilor existente și crearea de noi servicii și facilități), pe baza unor instrumente științifice de chestionare a cerințelor, axate în principal pe cunoașterea profilului utilizatorilor, identificarea nevoilor lor și stabilirea celor mai bune modalități de atragere a unor noi categorii de beneficiari. Promovarea s-a realizat în principal prin elaborarea de materiale de informare și utilizând canalele media.

Propunem înființarea unui sector de marketing și imagine, care să susțină în forme profesionale studiul pieței culturale și promovarea instituției, prin specializarea unor angajați (1-2 persoane) în elaborarea de strategii și instrumente care vor conduce la creșterea calității serviciilor și, *ipso facto*, la creșterea rolului și a vizibilității bibliotecii în comunitate. Până când acest deziderat va prinde corp, vom folosi chestionarele și sondajele de opinie elaborate de Centrul de Informare Comunitară (CIC) și relația bună cu mass-media locală - unul dintre cele mai importante canale de transfer a mesajelor de la bibliotecă spre comunitate, fie că este vorba de instituții sau de utilizatori. Propunem continuarea editării Buletinului informativ on-line al CIC, construit inițial pe ideea necesității informării mediului intern al organizației despre activitatea desfășurată și despre evenimentele derulate într-o anumită perioadă de timp, și devenit acum un instrument eficient în informarea comunității în legătură cu teme de interes

general, reluarea rubricii „Noutăți editoriale și valori bibliofile”, cu prezentarea periodică a acestora în mass-media locală, și realizarea unor materiale de promovare (afișe, pliante, ghiduri ale secțiilor) actualizate.

Dezvoltarea culturii instituționale

Dezvoltarea culturii instituționale devine o cerință din ce în ce mai accentuată a acestor timpuri, în condițiile în care împărtășirea unor valori comune, urmărirea unor scopuri comune, difuzarea în mediul extern a unor mesaje comune, lucrul în echipă corelat cu responsabilizarea personală devin din ce în ce mai mult factori de succes în organizațiile moderne.

Cultivarea spiritului de echipă și o comunicare bazată pe cooperare, dialog deschis, seminarii și excursii profesionale, întâlniri formale și informale sistematice, pot fi benefice pentru recrearea aceluiași ethos specific instituției, instituție nu de puține ori admirată pentru armonia relațiilor intercolegiale, civilitatea personalului și ambientul prietenos. Coordonarea fluxului informațional intern, utilizând în acest scop și resursele Intranet, va contribui la mai buna cunoaștere a misiunii, a programelor și proiectelor bibliotecii de către întregul personal, ale cărui mesaje în mediul extern vor fi mai ample, mai substanțiale și mai unitare.

Implementarea Sistemului de management al calității serviciilor conform standardului european ISO 9001:2000, ca cerință de funcționare modernă și performantă, va fi un catalizator al eforturilor întregii echipe pentru realizarea misiunii și obiectivelor bibliotecii.

- F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, cu menționarea resurselor financiare necesar a fi alocate de către autoritate
- f. 1. previzionarea evoluției economico-financiare a instituției pe următorii 5 ani, corelată cu resursele necesar a fi alocate din subvenția/alocația acordată instituției de către Consiliul Județean Constanța
- previzionarea evoluției cheltuielilor de personal ale instituției;
 - previzionarea evoluției veniturilor propuse a fi atrase, cu menționarea surselor vizate;
- previzionarea evoluției cheltuielilor de personal ale instituției:

	2016	2017	2018	2019	2020
1. Personal					
Număr de personal, din care:	60	65	70	75	80
- personal de specialitate	45	50	55	60	66
- personal administrativ	6	7	8	8	9
- personal de întreținere	4	4	5	5	5
2. Cheltuieli de personal, inclusiv colaboratori	1333000	1335000	1690000	1950000	2210000

- din taxele percepute pentru prestări servicii fotocopiere, multiplicare, imprimare, închiriere aulă, penalizări pentru întârzierea returnării publicațiilor împrumutate sau distrugerea lor, înscrieri utilizatori:

2016 – 35.000 lei

2017 – 38.000 lei

2018 – 42.000 lei

2019 – 51.000 lei

2020– 58.000 lei

-din donații de carte și alte documente de bibliotecă : între 5.000 și 6.000 lei/an.

f.2. previzionarea evoluției costurilor, cuprinsă în Anexa nr. 2, aferente proiectelor (din programele propuse), prin realizarea unei proiecții financiare privind investițiile preconizate în proiecte, cuprinsă în Anexa nr. 3, pentru întreaga perioadă de management

Anexa 2 : Tabelul valorilor de referință ale costurilor aferente investiției

Nr. crt.	Categoriile de investiții în proiecte	Limite valorice ale investiției în proiecte din perioada precedentă (2012)	Limite valorice ale investiției în proiecte propuse pentru perioada de management (2013 - 2018)
	1	2	3
1.	mici	(de la 0 lei până la 10.000 lei)	(de la 0 lei până la 50.000 lei)
2.	medii	(de la 10.001 lei până la 35.000 lei)	(de la 50.001 lei până la 100.000 lei)
3.	mari	(de la 35.001 lei până la 80.000 lei)	(de la 100.001 lei până la 500.000 lei)

* Pentru perioada 2013-2018, cele două programe anterioare devin un singur program: Modernizarea și amplificarea serviciilor pentru comunitate

** Incluse în programul Modernizarea și amplificarea serviciilor către comunitate

f.3. Proiecția veniturilor proprii realizate din activitatea de bază a instituției

Veniturile obținute din taxe se virează la Consiliul Județean Constanța.

ANEXA 3
la caietul de obiective

TABELUL INVESTIȚIILOR ÎN PROGRAME1•

Nr. crt.	PROGRAME	Categoriile investiții a. mici b. medii c. mari	Nr. proiecte	Investiție în proiecte anul 2016	Nr. proiecte	Investiție în proiecte anul 2017	Nr. proiecte	Investiție în proiecte anul 2018	Nr. proiecte	Investiție în proiecte anul 2019	Nr. proiecte	Investiție în proiecte anul 2020	TOTAL INVESTIȚIE PROGRAME (LEI)				
													ANUL 2016	ANUL 2017	ANUL 2018	ANUL 2019	ANUL 2020
													(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1.	DEZVOLTAREA COLECȚIILOR	a. de la 0 până la 50.000 lei b. de la 50.001 până la 100.000 c. de la 100.001 până la 500.000 lei															
			1	160.000	1	170.000	1	172.000	1	175.000	1	180.000	160.000	170.000	172.000	175.000	180.000
2.	MODERNIZAREA SERVICIILOR PRIN AUTOMATIZARE	a. de la 0 până la 50.000 lei b. de la 50.001 până la 100.000 c. de la 100.001 până la 500.000 lei					2	100.000	2	100.000	1	80.000			100.000	100.000	80.000
			1	500.000	1	400.000							500.000	400.000			
3.	DEZVOLTAREA BIBLIOTECHII CA CENTRU DE ACCES PENTRU RESURSE DIGITALE	a. de la 0 până la 50.000 lei b. de la 50.001 până la 100.000 c. de la 100.001 până la 500.000 lei					2	100.000	2	100.000	3	100.000			100.000	100.000	100.000
			1	400.000	1	400.000							400.000	400.000			
4.	DEZVOLTAREA SERVICIILOR LA DISTANȚĂ PRIN INTERMEDIUL PAGINII WEB	a. de la 0 până la 50.000 lei b. de la 50.001 până la 100.000 c. de la 100.001 până la 500.000 lei	1	7.000	1	9.000	1	12.000	1	18.000	2	22.000	7.000	9.000	12.000	18.000	22.000

• În conformitate cu pct. III.6 din Caietul de obiective Tabelul investițiilor în programe la 31 decembrie 2014

(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
5.	NOI SERVICII ȘI FACILITĂȚI PENTRU UTILIZATORI	a.de la 0 până la 50.000 lei	1	20.000	1	30.000	1	20.000	1	25.000	1	25.000	20.000	30.000	20.000	25.000	25.000
		b.de la 50.001 până la 100.00															
		c. de la 100.001 până la 500.000 lei															
6.	VALORIFICAREA POTENȚIALULUI INFORMAȚIONAL AL BIBLIOTECII	a.de la 0 până la 50.000 lei	1	20.000	2	23.000	1	30.000	2	10.000	2	30.000	20.000	23.000	30.000	10.000	30.000
		b.de la 50.001 până la 100.00					1	55.000							55.000		
		c. de la 100.001 până la 500.000 lei															
7.	DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE	a.de la 0 până la 50.000 lei	1	12.000	1	12.000	1	15.000	1	18.000	1	18.000	12.000	12.000	15.000	18.000	18.000
		b.de la 50.001 până la 100.00															
		c. de la 100.001 până la 500.000 lei															
8.	EDITAREA DE LUCRĂRI DE SPECIALITATE	a.de la 0 până la 50.000 lei	2	50.000			3	50.000					50.000		50.000		
		b.de la 50.001 până la 100.00			4	60.000			3	70.000	3	75.000		60.000		70.000	75.000
		c. de la 100.001 până la 500.000 lei															
9.	ASISTENȚĂ METODOLOGICĂ ÎN JUDEȚ	a.de la 0 până la 50.000 lei	1	1.500	1	2.000	1	2.500	1	2.500	1	2.500	1.500	2.000	2.500	2.500	2.500
		b.de la 50.001 până la 100.00															
		c. de la 100.001 până la 500.000 lei															
10.	PROGRAME CULTURALE CĂTRE COMUNITATE	a.de la 0 până la 50.000 lei	3	5.000	3	7.000	4	7.000	4	8.000	5	9.000	5.000	7.000	7.000	8.000	9.000
		b.de la 50.001 până la 100.00															
		c. de la 100.001 până la 500.000 lei															
	TOTAL		13	1.180.500	16	1.119.000	18	570.500	18	535.500	20	551.500					
	Surse atrase			5.000		6.000		7.000		9.000		10.000					
	Bugetul autorității			1.175.500		1.113.000		563.500		526.500		541.500					

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța

În perioada septembrie – octombrie 2015 Consiliul Județean Constanța a organizat concurs de proiecte de management pentru ocuparea postului de director la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța.

La concursul de proiecte de management s-a înscris un candidat, doamna Apostoleanu Corina Mihaela.

Secretariatul comisiei de concurs, conform atribuțiilor, a verificat mapa de concurs și a constatat că nu există mapă incompletă și nici documente neconforme.

La prima etapă a concursului – analizarea proiectului de management, doamna Apostoleanu Corina Mihaela a obținut nota 10 (zece) și a fost admisă la cea de-a doua etapă – proba interviu.

La cea de-a doua etapă - proba de interviu, comisia de concurs a notat prestația doamnei Apostoleanu Corina Mihaela cu nota 10 (zece).

Nota finală obținută de doamna Apostoleanu Corina Mihaela este 10 (zece).

Cu media generală 10 (zece) comisia de concurs a declarat-o pe doamna Apostoleanu Corina Mihaela câștigător al concursului de proiecte de management pentru ocuparea postului de director la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța.

Contractul de management este contractul dintre autoritate și manager, încheiat pe durată determinată, de maxim 5 ani, prin care se încredințează managementul instituției publice de cultură. Pe durata contractului de management, autoritatea verifică modul în care sunt respectate clauzele acestuia de către manager, în cadrul evaluărilor anuale ale managementului.

Proiectul de management constituie documentul de referință pentru evaluarea managementului.

Art. 20 alin. (5) din OUG nr. 189 din 2008 cu modificările și completările ulterioare, prevede următoarele: „Rezultatul final al concursului, proiectul de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management se aprobă prin ordin sau, după caz, hotărâre a autorității”.

Față de cele prezentate mai sus, supun spre dezbatere și aprobare prezentul proiect de hotărâre.

VICEPRESEDINTE

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

Direcția Cultură, Sport, Turism și Sănătate

RAPORT

la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța.

Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța este o instituție publică de cultură subordonată Consiliului Județean Constanța.

În perioada septembrie – octombrie 2015 Consiliul Județean Constanța a organizat concurs de proiecte de management pentru ocuparea postului de director la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța, unde s-a înscris un candidat.

Doamna Apostoleanu Corina Mihaela a fost declarată câștigător al concursului de proiecte de management pentru ocuparea postului de director la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța, având media generală **10 (zece)**.

Conform art. 24 alin (1) din OUG nr. 189 din 2008, contractul de management cuprinde clauze organizatorice, financiare și tehnice.

Contractul de management se încheie între autoritate și manager, pe o perioadă determinată de maxim 5 ani, egală cu cea pentru care a fost aprobat proiectul de management.

În conformitate cu prevederile art. 91 alin. (1) lit. a, lit. f și art. 97 din legea nr. 215 / 2001 privind administrația publică locală republicată (actualizată), Consiliul Județean Constanța numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes județean.

Față de cele prezentate mai sus, considerăm că proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța, se încadrează în prevederile legale în vigoare, drept pentru care propunem adoptarea acestuia în forma prezentată.

Director,

Direcția Cultură, Sport, Turism și Sănătate

Dumitru, Roxana

Șef Serviciu

Irina

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

Direcția Generală de Administrație Publică și Juridică

RAPORT

la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța.

Biblioteca Județeană „I.N. Roman” Constanța este o instituție publică de cultură, aflată în subordinea Consiliului Județean Constanța.

Conform art. 20 alin. (5) din OUG nr. 189 din 2008, privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare, rezultatul final al concursului, proiectul de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management se aprobă prin ordin sau, după caz, hotărâre a autorității.

În conformitate cu prevederile art. 91 alin. (1) lit. a, lit.f și art. 97 din legea nr. 215 / 2001 privind administrația publică locală republicată (actualizată), Consiliul Județean Constanța numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes județean.

Față de cele prezentate mai sus, considerăm că proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța, se încadrează în prevederile legale în vigoare, drept pentru care propunem adoptarea acestuia în forma prezentată.

Director general,

Direcția Generală de Administrație Publică și Juridică

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

Aleea Magnoliei nr.2, Bl.L4, Constanta • www.cjc.ro • Tel.: +40-241-486620 /
Fax:+40-241-486613

Direcția Cultură, Sport, Turism și Sănătate

NR. 22013 / 07.10.2015

Aprobat . /

D

REFERAT

Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța este o instituție publică de cultură, aflată în subordinea Consiliului Județean Constanța.

Consiliul Județean Constanța a organizat concurs de proiecte de management pentru ocuparea postului de director la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța, în perioada septembrie-octombrie 2015 la care s-a înscris un singur candidat, doamna Apostoleanu Corina Mihaela.

Cu media generală 10 (zece), comisia de concurs a declarat-o pe doamna Apostoleanu Corina Mihaela, câștigător al concursului de proiecte de management pentru ocuparea postului de director la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța.

Conform art. 20 alin (5) din OUG. nr. 189 din 2008 „Rezultatul final al concursului, proiectul de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management se aprobă prin ordin sau, după caz, dispoziție a autorității”.

Față de cele prezentate mai sus, vă rugăm să aprobați introducerea pe ordinea de zi a următoarei ședințe a Consiliului Județean Constanța, a proiectului de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management pentru Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța.

Director,

Direcția Cultură, Sport, Turism și Sănătate

Șef Serviciu

Ir. Antoncu

Întocmit,

**CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
COMISIA DE SPECIALITATE PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, SĂNĂTATE ȘI
SPORT**

RAPORT

Comisia de specialitate pentru cultură, învățământ, sănătate și sport, întrunită în ședința de astăzi 28.10. 2015, a analizat Expunerea de Motive a Vicepreședintelui Consiliului Județean Constanța, Raportul Direcției Generale de Buget – Finanțe și Raportul Direcției Cultură, Sport, Turism și Sănătate la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța.

Suntem de acord cu proiectul de hotărâre mai sus amintit.

Comisia de specialitate pentru cultură, învățământ, sănătate și sport

PREȘEDINTE,

/

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
COMISIA DE SPECIALITATE PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ, JURIDICĂ,
APĂRAREA ORDINII PUBLICE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

RAPORT

Comisia de specialitate pentru administrație publică, juridică, apărarea ordinii publice și protecție socială, întrunită în ședința de astăzi, 28.10.2015 2015, a analizat Expunerea de Motive a Vicepreședintelui Consiliului Județean Constanța, Raportul Direcției Generale Economico – Financiare și Raportul Direcției Cultură, Sport, Turism și Sănătate la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management și a duratei pentru care se va încheia contractul de management de la Biblioteca Județeană „I.N.Roman” Constanța.

Suntem de acord cu proiectul de hotărâre mai sus amintit.

Comisia de specialitate pentru administrație publică, juridică, apărarea ordinii publice, sănătate și protecție socială

PRESEDINTE,